

Észak- Hegyháti Kalendárium

2018

Tartalomjegyzék

A MI KALENDÁRIUMUNK 3
BŐVÜLŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS, GYARAPODÓ FELADATOK,
ERŐSÖDŐ KAPCSOLATI HÁLÓ 5
TELEPÜLÉSEINK 2017- BEN.....23
ALSÓMOCSOLÁD 23
BIKAL.....40
MÁGOCS.....50
MEKÉNYES 72
NAGYHAJMÁS 83
NAPTÁR 2018 90
NAGYI RECEPTJEI 103

Kiadja: Észak- Hegyháti Unió Nonprofit Kft. • 7342 Mágocs, Szabadság u. 39.
Tel.: +36 72/451-110 • E-mail: unio@magocs.hu • Felelős szerkesztő: Halmai Gáborné
Megjelenik 1500 példányban • Tördelés Liart-Digital Kft., Szekszárd
Nyomtatás: Böcz Sándor nyomdász, Szekszárd

A MI KALENDÁRIUMUNK

A 2018-as évben újra olvasható színes Mikrotérségi Kalendáriumunk.

Sok izgalmas program zajlott településeinken, pályázatok segítségével több korosztály és szakterület számára nyíltak meg lehetőségek, melyekkel sikerült élnünk.

Több, az egész térséget érintő találkozó is lezajlott (fiataloknak, értékőröknek, helyi termelőknek, önkénteseknek, döntéshozóknak). Minden együttlét további ötleteket szül, további gondolatokat indít el az együttműködésben.

Gyerekeink Nagyhajmás jóvoltából Nemzetközi Ifjúsági Táborban vehettek részt, sokakat érdekelt a Mágocs Város Napja és a Bikali Tökfesztivál. Mekényes és Alsómocsolád az időseket látta vendégül a Nemzedékek értéke pályázat keretében. Az alsómocsoládi Nemzetközi Kés- és Fejszehajító Európa Bajnokságon sok térségi önkéntes segítette megteremteni a jó hangulatot és hozzájárult a sikeres szervezéshez.

Térségi szinten mégis a legkedvesebb program a Mikrotérségi Családi Nap, amely 2017-ben Mágocs és Nagyhajmás után Alsómocsoládon került megrendezésre. Büszkén mondhatjuk, nem kell messziről hozni művészeket és kézműveseket, hiszen nagyon gazdag a helyi kínálat is. Mindig vannak olyanok „akikre büszkék vagyunk" a házigazda település színeiben. Egyre hangulatosabb a Térségi Ötpróba, ahol ebben az évben a felnőttek mellett fiatalok is ringbe szálltak. Népszerű volt a bikali gyerekek által bemutatott Robotika bemutató, ami valóban egyedi érték térségünkben.

Egyre gazdagabb a helyi termékek kínálata, a Mikrotérségi Ajándékcsomagot önkormányzatok, vállalkozók, magánszemélyek is szívesen adják ügyfeleiknek, szeretteiknek.

Az év végére egy Hungarikum pályázat segítségével megalakult a Tájegységi Értéktárat gondozó bizottság és sok-sok ötlet született az értékek feltárására, elismertetésére, bemutatására.

Gazdag volt az év, sok közös örömteli pillanatot éltünk meg együtt, amit rendszeresen meg is jelenítettünk a mikrotérség facebook oldalán, és a Kincseink az Észak Hegyháton közösségben. Elindult a Mekényesi Kispad- Falusi hírharang oldal is, amihez egyre többen csatlakoznak.

Nagy a közösség ereje, és fontos, hogy mindig legyenek olyanok, akik önzetlenül dolgoznak a többiekért. Így születhetnek olyan fontos találkozások, amik megerősítik településeinkhez való kötődést, hazacsábítják, ha csak alkalmanként is az elszármazottakat.

Szintén egy pályázat járult hozzá ahhoz, hogy a mágocsi Nyugdíjas Egyesület projektjének keretében interjúkat készítsenek fiatalok nagyszülőkkel és összegyűjtsünk sok, a térségre jellemző hagyományos receptet, amiket Kalendáriumunkban megjelentetünk. Reméljük, sokan főzik még ezeket az ételeket, vagy olyanok is lesznek, akik éppen most kapnak kedvet hozzá.

Ilyen egy kalendárium. Megosztjuk örömeinket, büszkeségeinket, tájékoztatunk fontos eseményekről, a térségi eseménynaptárral pedig már az Új Esztendő gazdag programkínálatára invitálunk mindenkit.

Legyünk együtt minél többet, hiszen a térség az itt élők számára a legfontosabb!

BŐVÜLŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS, GYARAPODÓ FELADATOK, ERŐSÖDŐ KAPCSOLATI HÁLÓ

A Mikrotérségi Unió munkaszervezetének elmúlt egy éve

A térségi együttműködés negyedik évében érdemes az előző évek kiemelt szlogenjeit végignézni, mivel ezek jól mutatják, hogy mik voltak a fő fókuszok:

„Együtt könnyebb: kommunikáció, koordináció, kooperáció…”	2014
„Tervezni és cselekedni…”	2015
„Lépésről lépésre…”	2016
„Összetartó utak…”	2017

Ezek a közösen megfogalmazott mondatok voltak az iránytűk, kapcsolódtak a stratégiai célokhoz, konkrét feladatokhoz, erre épült a szervezet munkaterve, ennek megfelelően haladtunk előre szisztematikusan a 2017-es évben is.

Tartottuk a stratégiában rögzített célokat, melyek a térségi identitás növelése, a térségi gazdaságfejlesztés szolgálata, benne kiemelten a pályaorientáció-, pályaválasztás elősegítése, a térségi marketing erősítése, az innovációk támogatása.

Ebben az évben már kiemelt szerepet kapott a pályázatírás, amivel nemcsak a forrásokhoz jutást segítettük az önkormányzatok és civil szervezetek számára, de a pályázatokban vállalt feladatok teljesítésével saját bevételt is tudtunk realizálni, ami elvárás volt az önkormányzatok részéről.

A térségi hagyományteremtésben, hagyományápolásban több területen is szerepet vállaltunk. az Alsómocsoládról kiindult „Jövő szövés” térségivé bővült, és az abban résztvevők kezdeményezéseiből több do-

log konkrét formát is öltött. Pályázatok, programok indultak el ezekből a beszélgetésekből kiindulva. A „Lépés- Váltás az Észak Hegyháti mikrotérségben” program, ami mára nyertes pályázat (és amelyről külön cikkben is beszámolunk), mindegyik településen hoz majd kézzelfogható hasznot.

A polgármesterek, jegyzők találkozásai is rendszeresek voltak, itt is több kezdeményezés indult el, amelyek később pályázatokká (külterületi utak gondozását segítő gépek beszerzésére irányuló pályázat), vagy más konkrét együttműködéssé váltak (pl.: arculati kézikönyvek közös megrendelése, az önkéntesség térségi szervezése, a falunapok és rendezvények még szorosabb összehangolása, gyermektábor szervezése).

Folytattuk az egyes szakterületek megbeszéléssorozatát (TÜKÖR) a hitélet képviselőivel, az intézményvezetőkkel, a szociális ágazat szakembereivel és önkénteseivel.

A Helyi termelőkkel való szoros együttműködés eredményeként az idei évben már sokan, önkormányzatok, vállalkozások és magánszemélyek is térségi ajándékkosárral köszönték meg munkatársaiknak az évet, vagy ilyen ajándékkosárral lepték meg partnereiket. Rendeltek tombolaként és bemutatkozó ajándékként is. Ennek az összefogásnak nemcsak az volt a jelentősége, hogy a helyi termelők bevételhez jutottak, hanem az is, hogy ezekkel a térségre jellemző különlegességekkel jó hírét vitték az Észak- Hegyhátnak.

Fejlesztő szervezetünk sok területen kezdeményező szereppel bír, ugyanakkor mások által megfogalmazott ötletek támogatását is nagyon fontosnak tartjuk. Ebben a körben kiindulópont lehet egy helyi szükséglet vagy probléma ugyanúgy, mint egy szűkebb körű kezdeményezés térségivé tétele. Ilyen közös gondolkodással és kis segítséggel jött létre a „Mekényesi kispad- Falusi hírharang" facebook közösség, ami azóta teljesen önállóan működik és egyre több jó programot tudhat magáénak. Vagy ilyen ötlet volt a szomszédos Dombóvár kezdeményezése újabb Natúrpark alakítására, melynek eredményeként 3 településünk Mágocs, Mekényes, Nagyhajmás csatlakozott a Kapos-hegyháti Natúrpark munkájához, de ugyanakkor ezzel párhuzamosan megfogalmazódott a Tájegységi Értéktár létrehozásának ötlete is, melyet egy pályázat segítségével már meg is valósítottunk, mind az öt település bevonásával.

Hagyományos rendezvényünk, a Családi Nap lassan mindegyik településen otthont kap, az idei évben Alsómocsoládon került megrendezésre. A sokszínű programnak visszatérő elemei vannak, melyek erősítik az összetartozást. Ilyenek a főzőverseny, a térségi ötpróba, a térségi kézműves bemutató és vásár, a helyi és ide kötődő előadók által kínált gazdag műsor, és az „Akikre büszkék vagyunk" blokk, melyben mindig az adott település mutatja fel saját gazdagságát. Jövőre Mekényesen találkozunk május 1. szombatján.

Kiemelt szerepe van minden együttműködésben a folyamatos és sokszínű kommunikációnak, melynek egyre több formájával élünk:

- Ebben az évben is megjelent 2 Észak-Hegyháti Hírmondó, a második egyben a Tájegységi Értéktár bemutatkozása is volt.

- Az Észak- Hegyháti Kalendárium második évben kerül kiadásra, ezt tarthatja kezében az olvasó.
- Folyamatosan frissítjük az Észak- Hegyháti Mikrotérség honlapját.
- Rendszeresen jelentkezünk Hírlevelekkel a partnerek felé.
- Az Észak- Hegyháti Mikrotérségi Unió facebook oldalán a saját rendezvények mellett rendszeresen osztunk meg hasznos információkat és a társtelepülések, partnerek híreit rendezvényeit.
- A Kincseink az Észak- Hegyháton facebook oldal sok olyan értékre is felhívja a figyelmet, melyekről a helyiek sem tudtak.

Több régi és új helyszínen mutatjuk be, képviseljük a térséget, a mikrotérség 2017-ben is több fórumon mutatkozott be. A települési együttműködések jó gyakorlatai között mi is szerepeltünk a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének konferenciáján, térségünket és két településünket (Alsómocsolád és a Bikali Robotika Szakkör) is bemutattuk a Digitális Jövő Konferencián Budaörsön, ismét megmutattuk előrehaladásunkat a Kaposvári Egyetem Vidékfejlesztési Karát képviselőknek, és találkoztunk a Völgységi Önkormányzati Társulás értékőreivel, saját értékőrző munkánkat bemutatva. Kapcsolódtunk a Baranya Paktum munkájához a térségi foglalkoztatás ügyeit szervezve, képviselve.

Több sikeres pályázatot készítettünk és ezekben feladatokat is vállaltunk ebben az évben a következő területeken:

- NEA pályázatok készítése a Nagyhajmási Sport Egyesület részére
- A Gyerekesély Programban két programelem megtervezése és bonyolítása
- Külterületi földutak karbantartását segítő gépek beszerzése pályázat írása
- „Szegregátum" felzárkóztató program írása Mágocs város számára, és ehhez kapcsolódóan az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítése
- „Lépés- Váltás az Észak – Hegyháti mikrotérségben" – a térségi humánerőforrás gyarapítására program
- „Nemzedékek értéke, értékes Nemzedékek" pályázat elkészítése és a megvalósítás segítése a Mágocsi Nyugdíjas Egyesület számára
- Hungarikum Pályázat keretében Tájegységi Értéktár létrehozása

- Német Gyerektábor szervezésének, bonyolításának segítése a Nagyhajmási Önkormányzat megbízásából
- Térségi önkéntesek szervezése az Alsómocsoládi Kés és Fejszehajító Európa Bajnoksághoz
- Az „Összefogásban az Észak - Hegyhátért” pályázat keretében Térségi önkéntesek képzése, Családi Életre nevelés tréning, Együttműködést megalapozó kompetenciafejlesztő tréning bonyolítása az Alapítvány Alsómocsoládért megbízásából

Ebben az évben már három fiatal munkatárssal dolgoztunk együtt, foglalkoztatásukhoz állami támogatást is igénybe véve. Ezzel is erősítve azt a stratégiai célt, mely szerint a települések jövője szempontjából az egyik legfontosabb feladat a tehetséges és elkötelezett fiatalok számára helyben, tartalmas munkalehetőséget biztosítani.

Már közös utakat is járunk, de még hiányzik:
- Még több alulról jövő kezdeményezés
- A legfőbb „ügy” felismerése széles körben és zászlóra tűzése
- Motiváció és tenni akarás erősödése
- Tudatos és hosszú távú építkezés
- Szisztematikus közös „humánerőforrás fejlesztés”

Ez utóbbi már a következő évek pályázattal is megerősített feladata a „Lépés-váltás” EFOP pályázat segítségével, ami közös ügyünk.

Jobb életminőség az Észak-Hegyháton

Az EFOP-1.5.3-16-2017-00070 azonosítószámú, „Lépés-Váltás az Észak- Hegyháti mikrotérségben” projekt bemutatása

Lépés-Váltás, ezt a címet kapta az Alsómocsolád, Bikal, Kisvaszar, Mágocs, Mekényes, Nagyhajmás települési önkormányzatai, valamint a Nagyhajmási Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködésével létrejött projekt, melynek megvalósítását támogató döntésével az Európai Unió és Magyarország kormánya közel 240 millió forinttal segíti 2018 februárja és 2020 decembere között.

Alsómocsolád

Bikal

Kisvaszar

Nagyhajmás

Mekényes

Mágocs

A program célja olyan szolgáltatások kifejlesztése és nyújtása, melyek az érintett településeken élők életminőségét javítják. Mik ezek az életterületek? A boldoguláshoz – boldogsághoz a legalapvetőbb az egészség, az értelmes munka, a tartalmas kikapcsolódás, a tanulás lehetősége, valamint a bármely életkorban elismert emberi értékek biztosítása, melyhez korunkban elengedhetetlenül hozzátartozik az internethez történő szabadabb hozzáférés is.

Célunk, hogy felébredjenek a településeink, erősödjön a térségi identitás, alakuljanak közösségek és legyen könnyebb itthon boldogulni. Felfedezzük, megismerjük és kiaknázzuk rejtett értékeinket, aminek

eredeménye, hogy a helyi gazdaság bázisára építő, élhető, fejlődő, lehetőségeket biztosító térséggé válunk. Ez a térség épít az itt élők tudására, számít a fiatalokra, és az idősek tapasztalatára. Vonzása a hagyományban és az innovációban, a megőrzött táji értékekben és a legmodernebb technológiákban, de leginkább az emberben rejlik.

A megvalósítást egy felkészült csapat irányítja, ők szervezik a programokat, biztosítják a szolgáltatásokat, gondoskodnak a megvalósítás feltételeiről. Minden településen elérhető lesz egy mentor, akinél személyesen is lehet jelentkezni az érdeklődőknek. Tanácsadást nyújt majd egészségfejlesztő, humán-tanácsadó, közösségfejlesztő. Természetesen az érdeklődők folyamatosan csatlakozhatnak a projekthez.

A projekt hozzájárul a magányosság, szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentéséhez, társadalmi kohézió helyi kezdeményezésen alapuló elősegítéséhez, integrált, alternatív felzárkóztatási modell alkalmazásához, az alapvető közösségi pillérek megítélésének javításához, közszolgáltatások elérhetővé tételéhez és fejlesztéséhez, helyben maradás segítéséhez, elvándorlás visszaszorításához.

Hat alkalommal tájékoztató „toborzó" rendezvényt tartunk, ahol személyesen lehet kérdezni, érdeklődni, ismerkedni a lehetőségekkel, valamint akár jelentkezni is a részvételre.

Kiket várunk? Gyakorlatilag mindenkit, aki az Észak-Hegyháton él, vagy itt tervezi a boldogulását.

A célcsoport közvetlenül:

- a közszolgáltatásban dolgozó személyek;
- azok a fiatalok, akik nem dolgoznak, de már nem járnak iskolába és egyéb oktatásban sem vesznek részt;
- aktív időskor iránt nyitott szépkorúak;
- családalapítás előtt álló fiatalok;
- gyermekek (14 éves korig);
- ifjak (29 éves korig);
- családi közösségek;

- hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családok;
- nemzetiségek;
- roma közösség;
- munkaerőpiaci szempontból elavult vagy nem piacképes végzettségűek;
- munkerőpiaci szempontból egyéb hátránnyal élők;
- fogyatékkal élők;
- önfoglalkoztatás iránt nyitott személyek.

A projekt jövőképe az Észak- Hegyháton élő, célcsoportba tartozó személyek életminőségének javítása, életesélyeik bővítése, kompetenciaszint emelése, szociális hátrány leküzdése, a kistelepülések népességmegtartó képességének javítása, a szektorközi együttműködés erősítése, közszolgáltatás szintjének javulása, helyben maradás és atipikus foglalkoztatás képzés, közösség- és egészségszervezés valamint tanácsadás eszközrendszer társadalmasulása. Látható, hogy gyakorlatilag minden élethelyzetben élő személy tud valamilyen módon kapcsolódni, kötődni a lehetőséghez, akár több szálon is.

A működtetés során az önkormányzatok, a szakmai megvalósítók, valamint a kapcsolódó partnerszervezetek a kialakult erőforrásokon keresztül folyamatos elérést biztosítanak. Megvalósul a folyamatos, valós idejű kapcsolattartás, az egészséges információ átadása, szakági intézménybe, szakemberhez történő irányítás. Ennek különlegessége az elérhető közvetlen tanács és segítség, amelyben a bevontak nem érzik magukat stigmatizálva, őszintén kérdezhetnek.

A programban résztvevő családok társadalmi helyzete is javul. Nem abban az értelemben, hogy foglalkozása, tevékenysége megváltozása által másik társadalmi csoporthoz tartoznának a program résztvevői, de saját társadalmi helyzetüket sikerül magasabb szintre emelni azáltal, hogy alapvető igényeiket magasabb szinten elégíthetik ki.

A program, bár kétségkívül szociális jegyeket is mutat, nem elsősorban szociális, hanem az egész mikrotérség közszolgáltatásai és humán erőforrásai komplex fejlődését segíti.

Cél nemcsak a helyi foglalkoztatás elősegítése, hanem kiegészítő jövedelemszerzés, helyben boldogulás, egészséges környezet, közösségi

gondolkodás lehetőségének megteremtése volt. Természetes lesznek olyan családok, melyek jövedelmük – és itt nem elsősorban pénzbevétel, hanem a létrehozott javak értéke alapján– jelentősebb részét a programban való részvételnek köszönhetik.

Ugyanakkor a helyi szolgáltatások megjelenése, foglalkoztatási térkép és a létrejövő csoportok és a megvalósuló képzések által felkínált munkavégzési lehetőségek a foglalkoztatottságot is javítják.

Az önkormányzatok hosszú ideje dolgoznak a községek népesség megtartó képességének fokozásán. E projekt szemléletében ugyanilyen fontos, hogy „képesség megtartó népesség" éljen községeinkben.

Mi fog történni a projektben?

Az első lépés, hogy minden településen lezajlik a már említett első 100 fő bevonását célzó toborzás 6 alkalommal. A regisztráció kezdeményezése tájékoztató levelek megküldésével, szórólapok, honlap banner, valamint hangosbeszélő és közterületi médiafelületek használatával valósul meg.

A plakátok és szórólapok kombinálása az információ megfelelő terítése érdekében ajánlott. A plakátok megfelelő elhelyezése kulcsfontosságú a célcsoport elérése érdekében. A projekt 6 alkalommal toborzó rendezvényt is tart, valamint regisztrációs konzultációt biztosít a megkeresettek (telefon, e-mail) igényei alapján.

A regisztrációs lapok fogadása, azonosítása, önkéntesség elve alapján a jelentkezőket a vonatkozó adatvédelmi és egyéb szabályzók alkalmazása mellett nyilvántartásba veszi, megvalósul projekt együttműködés kezelése. Felmerülő igényekben folyamatos tájékoztatást biztosít. Annak érdekében, hogy a közszolgáltatásokban dolgozók felkészültebben tudjanak részt venni a megvalósításban, őt fő részére szakmaspecifikus „OKJ képzés"-t biztosítunk közszolgáltatásban dolgozó, vagy ott munkát vállalni kívánó személy részére.

Ahhoz, hogy a helyben lakók helyben tudjanak boldogulni, szükség van lehetőségekre. Korábbi tapasztalatokból tudjuk, hogy a gazdálkodásnak és a helyben vállalkozásnak egyaránt kiváló környezetben

élünk. A projekt a roma célcsoportból kiválasztódott 12 fő részére valósít meg a „Magunk kenyerén” programelemek és az „Együtt könnyebb – nemzetiségi kultúra az Észak-Hegyháton” programelemekhez kapcsolódóan „Háztáji kertészet és gazdálkodás képzést, ők nemcsak az ismereteket sajátíthatják el, de az elinduláshoz eszközöket, alapanyagokat is kapnak, valamint két évig szakértő segítséget is a tevékenységükhöz.

A projekt a „Lépés-Váltás” konzorcium településein 10 alkalommal tart a „Magunk kenyerén Fórum” alapelveire épülő közösségi klubfoglalkozásokat. A „Magunk” jelző különös jelentőséggel bír, ugyanis nem külső források, külső tőke bevonásával történő fejlesztések és kezdeményezések megvalósulásáról szól a klub, hanem a helyi problémák megoldásáért, a helyi fejlődésért potenciálisan tenni tudó helyi szereplők összefogását, önszerveződését, a belső erőforrások mozgósítását, hasznosítását igyekszik megvalósítani.

A program keretei között e helyi szereplők együtt gondolkodtak a saját közös sorsukról, ami merőben új felfogás, meg kell rá tanítani az embereket. A Klub keretében a bevezető és a lezáró foglalkozások között négy elemből (elemenként 2-2 alkalom) álló, egyes alkalmakat tekintve időben jól elkülönülő közösségi műhelymunka-megbeszélés sorozatra kerül sor az alábbi tematika szerint:

Az első 2 alkalom célja egy alapos elemzés-aktualizálás készítése: melyek a helyi erőforrások, milyen a helyi gazdaság, infrastruktúra, üzleti környezet aktuális állapota. Megállapításra kerül, hogy mely pontokon szenvednek információhiányban a résztvevők, és ezen információk megszerzéséhez milyen külső erőforrások bevonására van szükség. A második 2 műhelymunka a helyi üzleti feltételeket elemezi, egy alapos helyzetelemzést társadalmasítást ad.

A harmadik 2 alkalom során a résztvevők az előző két megbeszélés eredményeire építve meghatározzák a közösségük elérendő céljait, jövőképét, vagy úgy is mondhatjuk: célzott jövőjét. Ennek eléréséhez projektötleteket generálnak, amelyek között a megbeszélés végén szavazással állítanak fel sorrendet.

A negyedik, egyben utolsó 2 megbeszélés során értékelik az elhangzott projekt-ötleteket, átgondolják újra a megcélzott jövőképet, majd

elemzik a projektötletek megvalósíthatóságát (erőforrásigény, kockázatok). Meghatározzák, hogy melyek a projektek megvalósításának személyi és tárgyi feltételei, illetve garanciái. A záró alkalommal a fenntartás és a tovább működés lehetőségeinek vizsgálatát követően valósul meg döntéshozatal.

A képzés és a hozzá kapcsolódó intézkedés az akcióterület lakosságának közösségfejlesztéssel egybekötött társadalmi integrációját segítő program, mely növeli az itt élők gazdasági és foglalkoztatási (foglalkoztathatósági) lehetőségeit. A programelem az érintettek aktív bevonásával jár, mely nagyon erős együttműködést igényel a szakmai megvalósítók részéről is.

Aki elakadt a tanulmányaiban, vagy úgy érzi, hogy "van még mit tanulnia" részt vehet alapkompetencia-fejlesztésben. Itt az általános ismereteken felül a digitális eszközök használatának megtanulása is elérhetővé válik.

A munka világában helyet kereső munkaképes korban és állapotban lévőknek két programelem szól. Álláskeresési tréning azoknak szól, akik most kezdenek állást, lehetőséget keresni. A tréning célja a hallgatók olyan helyzetbe hozása, amelynek következtében tisztában lesznek a munkaerő-piaci helyzettel a munka világát érintő információkkal, az Őket segítő rendszerekkel, támogatásokkal. Igazodjanak el a munkavállalás, a törvényes foglalkoztatás ügyeiben.

Legyen reális önképük a foglalkoztatási képességeikről, személyiségükről. Az álláskeresés különböző eszközeinek, technikáinak, módszereinek ismeretében tudjanak állást találni. Akik már szereztek tapasztalatot, de valami miatt most éppen újra munkahelyet keresnek, vagy munkahelyet váltanának, „Re-integrációs tréning"-en vehetnek részt. A tréning résztvevői többszörösen hátrányos helyzetű tartós munkanélküli személyek.

Többségük mindennapi életvezetési problémákkal küszködik, szociálisan és mentálisan, valamint egészségügyi szempontból is problémásak, sérültek. Gyakran rendezetlen családi körülmények között élnek, akik elveszítették önbecsülésüket, önértékelésüket. A tréning során a

résztvevők felmérik képességeiket, feltárják legjellemzőbb érdeklődési területeiket, a munkavállalás szempontjából értékes személyiségjegyeiket.

A munkáltatók sem maradnak ki a sorból. Sajnos többször tapasztalhatjuk, hogy nem minden munkavállaló részesül azonos elbírálásban. Ezért a foglalkoztatók részére „Antidiszkriminációs képzés”-t szervezünk. A tréning célja, hogy a résztvevők részére információt nyújtson a diszkrimináció és esélyegyenlőség témaköréhez kapcsolódó főbb fogalmakról, illetve érzékenyítse őket a kirekesztettségből és a kisebbségi létből eredő társadalmi hátrányok tekintetében.

A tréning során a résztvevők az elvont társadalmi, szociálpszichológiai és jogi fogalmakat elsősorban saját élményű megtapasztalás révén ismerik meg. A tréning munkamódszere alapján elsősorban olyan feladatok, gyakorlatok alkalmazására kerül sor a képzésen, amelyek segítségével a résztvevők saját élmény szerzése útján ismerkednek meg a témával. A játékos, gyakorlat-orientált feladatokat tréneri előadások, prezentációk szakítják meg, amelyek során az elméleti háttér tisztázásra kerül.

A közösségi életet, az 5 település programjait és együttműködését fejlesztendő céllal „Közösségfejlesztő” képzésen kap lehetőséget 15 olyan személy, aki nyitott a témában. Képzési programunk célkitűzése a segítő foglalkozásra készülő fiatalok, illetve a későbbiekben ifjúságsegítéssel, oktatással, gyermekvédelemmel foglalkozó személyek speciális szakmai felkészítése, képzése és folyamatos továbbképzése, elsősorban fiataloknak szóló mentálhigiénés prevencióban való közreműködésre, csoportfoglalkozások vezetésére.

A képzések és a tudás szintjének emelését követően 9 alkalommal mindösszesen 108 fő részvételével ismeretterjesztő work-shop zajlik le, ahol a szerzett ismereteket a közösség elmélyíti, tapasztalatokat cserélnek és osztanak meg egymással, valamint egymásért kreatív önsegítő tematikus klubfoglalkozások keretében 24 alkalommal tehetnek is.

Az öngondoskodást segítendő megalakul a „Magunk kenyerén” közösségi klub, 10 foglalkozással, 80 fő részvételével, hozzá kapcsolódóan 6 alkalommal „Magunk kenyerén” fórum kerül megrendezésre 144 fő részvételével.

Mindemellett megvalósul a „Nagy tervek – kis kertek, a mikrotérségben” program, 18 alkalommal Segítő Háló Hegyháti Koordinációs Fórum és 4 alkalommal Esélyegyenlőségi fórum kerül megrendezésre 152 fő részvételével.

A lehetőségek aktivizálásának „agytrösztje” 16 alkalommal a Kulcsemberek klubja – kerekasztal a helyi „hatásközpont” személyek részvételével. Ők azok az emberek, akik már korábban is bizonyították elkötelezettségüket, szakértelmüket és tenni akarásukat a közösség érdekében.

A boldogulás elengedhetetlen nyelvtudás nélkül, ezért „Angol nyelvi képzés”-t biztosítunk 20 fő részére.

A közösségi terek kihasználtsága érdekében megvalósul 60 alkalommal, mindösszesen 240 fiatal részvételével „Legyen tiéd a tér” foglalkozás. A rendezvénysorozat célja a településeken még fellelhető, helyi értékként számon tartott emberi tudások bemutatása, tovább tanítása a fiatalabb generációk és a társtelepülések lakosai felé a közösségi terek kihasználtságának emelésével, 60 alkalommal, mindösszesen 240 fő részvételével megtartott programsorozaton. A program elsődleges célja, hogy közösségi tereken, helyi gyűjteményekben és a szépkorúak emlékezetében őrzött tudás tovább örökítődjön, így megmaradjanak a helyi értékek.

Az együttműködés, a tudás átadása olyan informális tanulás, mely közös élményt ad, és amely csökkenti a generációk közötti távolságot. Valamint a településen fellelhető, a település lakóinak fontos, történelmi pillanatokat is megörökítő, helytörténeti jelentőségű fotók kiállítása napjaink technikájának alkalmazásával, mellyel célunk a helytörténeti ismeretek bővítése, a helyi kötődés, az identitástudat erősítése, az együvé tartozás érzésének a kiállításon keresztül történő erősítése.

A helyi értékek őrzését, tapasztalatgyűjtést a „Hagyj nyomot” ifjúsági programsorozat foglalkozásai segítik 18 alkalommal, mindösszesen 108 fő részvételével.

A Hegyhát értékeit már több alkalommal, több szempontból igyekeztünk a múltban összegyűjteni (2007-ben AVOP LEADER + támogatás segítségével elkészítettük a Hegyhát értéktérképét, 2010-ben és 2011-ben tájértékvadászaton vettünk részt- különdíjjal jutalmaztak minket, 2012-ben pedig Ezerarcú Alsómocsolád program keretein belül készítettünk a helyi fiatalokkal fotódokumentációt települési értékeinkről, 2014-ben Alsómocsolád értékeit egy kiadványba gyűjtve tettük elérhetővé), de a jövőben előttünk álló átfogó, mindenre kiterjedő, kutatásra, felmérésre, rendszerezésre még nem került sor.

A „Hagyj nyomot" az értékek, tudások interaktív tovább-örökítési lehetőségét célozzák meg, a tervező csoport által kiválasztott témákat fókuszba állítva:

- élő múzeumok napja
- kézművesek napja
- hit és vallás napja
- nemzetiségek napja
- képzőművészek napja

Mind az öt tematikus napon a térségben élő, a tematikát megjelenítő emblematikus személyek segítségével, interaktív módon kerülnek bemutatásra és népszerűsítésre az adott nap értékei, pl, kézművesek napjának a helyszíne a nagyhajmási keramikus műhely, ahol az agyagszobrászaton, fazekasságon kívül a térség többi kézművesének segítségével a résztvevőknek lehetősége nyílik majd betekinteni, a házi sajt készítés, szappanöntés, foltvarrás, gyertyaöntés, mézeskalács sütés és díszítés rejtelmeibe is.

A kisgyermekes családok részére több programelem valósul meg, az „Alapozó Terápia", „Maminbaba", valamint „Homloklebeny gyakorlatok" elemek. Az Alapozó Terápia az elemi mozgásmintákra és a mozgáskoordináció fejlesztésére támaszkodó komplex, több agyi területre kiterjedő idegrendszer-fejlesztés módszere, melynek használatát 4 fő projekt célcsoportba tartozó személy sajátítja el.

Ők a későbbiekben az elsajátított ismereteket továbbadják közösségükben, illetve a mikrotérségben, így a terápia és a gyakorlatok használatával széles körben emelkedik a hegyháti családok és gyermekeik életminősége.

A terápia mozgásügyetlen (nagymozgások, rugalmasság, egyensúly, mozgáskoordináció, finommotorika és dominancia), diszlexia veszélyeztetett, megkésett és/vagy akadályozott beszédfejlődésű diszfáziás vagy dominanciát ki nem alakított nagycsoportos óvodásoknál az iskolakezdést megelőző évben, diszlexiás és alaki diszgráfiás gyermekeknél, organikus hiperaktív-figyelemzavaros gyerekeknél (de csak akkor ha az organikus tünetek uralkodnak), és enyhe fokban értelmi fogyatékosoknál (tanulásban akadályozottaknál). A projekt 3 fő részére biztosít a „Maminbaba" képzésen való részvételt.

A Maminbaba – Hordozós Latin Fitness egy latin tánc alapú´ mozgásforma kisbabás és várandós anyukáknak. A csoportos foglalkozás keretében tartott Maminbaba órák alatt az anyukák együtt mozognak a babáikkal olyan módon, hogy a gyermekek stabil babahordozó eszközben az édesanyjukra vannak kötve. A Maminbaba alapvetően az anyukák jól-létét szolgálja. Célja, hogy a kisbabás édesanyáknak a szülés után is legyen lehetőségük kimozdulni, kikapcsolódni, magukkal foglalkozni, anélkül, hogy közben a babájukat másra kellene bízni. Ne kelljen lemondaniuk a mozgás öröméről, és tagjaivá váljanak egy jó hangulatú, hasonló élethelyzetben lévő anyákból álló csoportnak. Másodlagos célja az anatómiailag helyes hordozás népszerűsítése.

Az idősek és fiatalok szívességcsere programján keresztül 36 alkalommal 72 személy aktivitásával tudástranszfer zajlik. A Pécsi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem partnerségével 96 fő szépkorú eljut a Senior Akadémiára. A Pécsi Szenior Akadémia 2014. szeptemberében nyitotta kapuit az akkor még PTE Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Karának szervezésében. Az intézménybe azokat a 60 év felettieket hívták meg, akik érdeklődnek az idősödés, a kultúra, a tudományok aktuális kérdései iránt.

Az Akadémia célja, hogy segítse megőrizni az idősödő generációk aktivitását, tanulási kedvét. Minden szemeszterben kéthetente tartanak előadásokat, ezeket tanfolyamok egészítik ki, melyeket egyetemi oktatók és nyugdíjasok tartanak számos témakörben. A népszerű kirándulások, bridzsklub, és számítástechnikai, művészettörténeti tanfolyamok hozzájárulnak az aktív, érdeklődési köröknek megfelelő közösségek szerveződésében, a szenior önkéntesség lehetőségeinek népszerűsítésében.

Megvalósul 30 fő folyamatos szupervíziója. Elkészül 2 db „Idősgondozási központok komplex szervezetfejlesztése" tanulmány.

Kidolgozásra kerül 2 db önfoglalkoztatási projektötlet, valamint az „Észak-Hegyháti Faluszövetkezet – modell".

Elkészül a helyi pénz – „RIGAC"- és kedvezményrendszere térségi kiterjesztését szolgáló intézkedéscsomag.

Kiemelt területe a programnak az egészség. Egészségünk megőrzéséhez nem elengedő a helyes táplálkozás, az csak szükséges, de nem elégséges feltétel. Napjainkban jellemző, hogy az emberek közül kevesen fordítanak kellő figyelmet a mozgásra, életmódunk meglehetősen mozgásszegény. Amellett, hogy a mozgás egészségre gyakorolt jótékony hatása egyértelmű, annak hiánya több betegség kialakulásához is vezethet. Ezen betegségek között súlyos rizikófaktorúak is szerepelnek, így például a kevés mozgás vagy annak teljes hiánya növeli a koszorúér-betegségek kialakulásának lehetőségét.

Emellett orvosilag bizonyított tény az is, hogy a szív-érrendszeri betegségek okozta halálesetek és az inaktív életmód között közvetlen összefüggés van, közvetve pedig egyéb típusú megbetegedésekkel szintén összefüggésben áll; ilyen például a magas vérnyomás és a cukorbetegség is.

A mozgás nem pénz kérdése, de azt gondoljuk, hogy néhány vonzó, izgalmas közös élmény, a mozgás közösen megtapasztalt öröme hozzájárul a szemléletformáláshoz, a rendszeres testmozgás és az elsajátított mozgásformák mindennapi életbe való, tudatos beépítéséhez.Az egész-

ségtudatosságot és a közösség egészségfejlesztését 6 alkalommal a komplex kitelepült szűrővizsgálatot magában foglaló „Egészségnap” nyújtja szűrőbuszokkal és kitelepüléssel 360 fő célcsoporttag eléréssel. A felmért állapotoknak megfelelő életmódváltást, orvosi és mentálhigiénés tanácsadást 20 alkalommal az „Egészségfejlesztő klubfoglalkozás” adja 120 fő részvételével, valamint 12 alkalommal „Egészségfejlesztő rendezvény” kerül megrendezésre 120 fő elérésével. Az alkoholfogyasztás és a dohányzás visszaszorítása érdekében megvalósul 30 tájékoztató-figyelemfelhívó kitelepülés a települések rendezvényein.

A kisgyermekes családok, házasulandók, „babavárók” részére önálló komplex programelemként az „1000 nap 1000 Észak-Hegyháti családért” nyújt hasznos és tartalmas időtöltést.

A nemzetiségi kultúra és a nagy számú roma lakosság identitás-őrzését, a nemzetiségek közötti együttélést segítendő 6 alkalommal nemzetiségi esteket, közösségi élményt adó rendezvényt valósítunk meg, mindösszesen 192 fő bevonásával, 2 alkalommal pedig egész napos kulturális, gasztronómiai és közösségi programot szervez a roma nemzetiség hagyományai, szokásai és kultúrája megismertetése céljából.

A nagyrendezvények a nem roma populáció számára is kiváló alkalmak kapcsolatépítésre, érzékenyítésre. Mindösszesen 220 fő roma lakos bevonása valósul meg.

A szolgáltatásfejlesztések tekintetében a következő intézkedések valósulnak meg: A közlekedés optimalizálására elkészül a közösségi közlekedés szervezését célzó „HazaTér” - 1 db interaktív kommunikációs felület.

Az önkéntesség és a közbiztonság fokozására létrejön a „Vigyázó szemek” önkéntes csoport. A műhely sorozat kreatív módszerekre épített társadalmi tervezési tevékenység, mely a térség alulról építkező, manifesztálódott szükségletekre alapozó önkéntes stratégia megalkotására, és az azt aprópénzre váltó cselekvési terv kidolgozására szolgál.

Módszerei között szerepel a kerekasztal beszélgetés, a prezentációval kísért elméleti oktatás, csoportmunkák, kreatív-interaktív feladatok, ezek feldolgozása, megbeszélése, dokumentációvá formálása.

Megvalósul a „Digitális ernyő az Észak-Hegyhát felett" projektelem, mely által a 6 településen meglévő DJP- k marketingjével kiszélesedik az IT használat.

Jelen program megvalósulásával kialakul egy, a „Lépés-Váltás" konzorcium települései lakossága önismeretét és személyiségét egészségesen fejlesztő, közszolgáltatásokat elérhetővé tevő, alternatív közösségi és egyéni programokat és elfoglaltságokat biztosító szolgáltató tér. Ennek eredménye, hogy a szolgáltatáscsomaggal elért célcsoport és környezetük körében jelentős mértékben csökken a kilátástalanság, a kirekesztettség, javul az életminőség, egészséges életvezetési és szabadidős modellek társadalmiasulnak.

A programban résztvevő családok társadalmi helyzete is javul. Nem abban az értelemben, hogy foglalkozása, tevékenysége megváltozása által másik társadalmi csoporthoz tartoznának a program résztvevői, de saját társadalmi helyzetüket sikerül magasabb szintre emelni azáltal, hogy alapvető igényeiket magasabb szinten elégíthetik ki.

A program példaértéke elvitathatatlan. Összetett, a mikrotérség valamennyi lakójának lehetőséget kínáló. A gazdaságfejlődését helyi fizetőeszközzel megtámogató. Az ország több pontjáról fogadtunk érdeklődőket, és különböző fórumokon is pozitív fogadtatásban részesül a program bemutatása.

Kérjük, keresse Ön is településén a „Lépés-Váltás" információs pontot!

TELEPÜLÉSEINK 2017- BEN

ALSÓMOCSOLÁD

TELEPÜLÉSI HÍREK, AKTUALITÁSOK

Befejeződött a „Mintaprogram a minőségi időskorért" című projekt

Alsómocsolád Község Önkormányzata a Norvég Felnőttoktatási Szövetséggel és az Alapítvány Alsómocsoládért elnevezésű civil szervezettel konzorciumban, 394 904 754 HUF (1 300 312 EURO) támogatásban részesült a Norvég Alap „HU11-A1-2013" Kapacitásfejlesztés és intézményközi együttműködés programjából, a HU11-0005-A1-2013 számú „Mintaprogram az aktív időskorért" pályamű megvalósítása érdekében, melyhez saját forrásból 20 784 788 HUF (68 439 EURO) biztosított önerőként. A projekt 2016. május 2-án kezdődött és 2017. április 30-án fejeződött be.

Projektünk átfogó céljaként az idősgondozás színvonalának emelését jelöltük meg a vidéki Magyarország aprófalvas településein. Az első közvetlen célunk a humán kapacitásépítés volt a közszférában és az idősgondozásban, amely egyben lehetőséget is teremtett a szemléletváltásra és a tudatos cselekvésre, a kistelepüléseken lakó idősek bevonására a helyi közösségi életbe, valamint a feltételek megteremtésére az aktív és boldog időskorhoz. A második közvetlen célunk az alsómocsoládi idősgondozásban a minőségi szolgáltatások elérésére irányult.

A projekt eredményeként létrejött egy felkészített humán kapacitás a kistelepülések polgármesterei, alkalmazottjai, valamit a régióban működő idősotthonok vezetői és ápolói körében. Ez lehetővé teszi, hogy a mintatelepüléshez hasonlóan más településeken is elinduljanak az aktív időskort támogató helyi intézkedések. A szakdolgozók az új ismeretek

következtében magasabb színvonalú vezetői és ápolói munkát tudnak végezni. A tréningek és konferenciák eredménye egy új szemlélet meghonosodása a helyi döntéshozók körében, az aktív időskorra készülés gondolatának széleskörű terjesztése a helyi közösségekben.

Fontos eredménye a projektnek a minőségi szolgáltatások kialakítása Alsómocsoládon, többek között az idősek elhelyezésének komfortosabbá tétele, az ápolói tevékenységek gazdagodása, a sokrétűbb étrend kialakításának lehetősége, az idősekkel történő foglakozások új terei, eszközei és lehetőségei. A Hegyháton kutatások tárták fel a különböző generációk felkészülését, tervezését az időskorra, az esélyegyenlőség és a társadalmi nemek kérdés helyzetét a baranyai közszférában. Elkészültek olyan stratégiai anyagok is, melyek az önkormányzat és az Őszi Fény Idősek Otthona felkészülését segítik a következő időszakra.

A nemzedékek közötti szolidaritást, az időskor megszépítését, az aktív időskort és időskori tanulás nem formális módjait mutatta be rendkívül gazdagon az a programsorozat, melyet az Alapítvány Alsómocsoládért munkatársai és aktivistái folytattak. A projekt fontos eredménye és egyben folytatása is az a Módszertani és Tudásközpont, mely az Őszi Fény Idősek Otthona keretein belül fog működni a projekt során szerzett új tudásra és eredményekre, valamint a hazai és nemzetközi partnerek támogatására alapozva.

Az elmúlt 1 esztendő történetének minden részlete, valamint az elkészült kiadványok digitális változatai is elolvashatóak a projekt saját elektronikus és nyomtatott kiadványaiban, többek között a http://www.manorquality.eu/ és a www.alsomocsolad.hu honlapokon.

Büszkeségpont Alsómocsoládon

„Ahol a hősöket nem felejtik, mindig lesznek újak.”

Alsómocsolád Község Önkormányzata még 2016 májusában nyújtott be pályamunkát az 1956-os Emlékbizottság megbízásából a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány által kiírt KKETTKK-56P-02 jelű “Büszkeségpontok” pályázati felhívásra. “Tisztelgés az önfeláldozó ifjak előtt” című projektünket az Értékelő Bizottság pozitív elbírálásban részesítette, így településünkön is kialakításra került egy Büszkeségpont.

Pályázatunk keretében Trischler Ferenc szobrászművész alkotta meg az égbe nyúló kézpárból elrepülő galambot ábrázoló bronz szobrot, melynek alapja kanfanár mészkő oszlop. Az alkotása a Faluház előtti füves térre került, és arra emlékeztet minket és leszármazottainkat, hogy milyen nagy kegy a szabadság, és mennyi véráldozat kellett ennek kivívásához.

„A programot az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára létrehozott Emlékbizottság támogatta"

Településtörténeti gyűjtő- és kutatóprogram indult Alsómocsoládért

A 2017. április 22-i, Elszármazottak Napján Dicső László polgármester hivatalosan bejelentette, hogy az önkormányzat nevében együttműködési megállapodást írt alá a pécsi székhelyű, de megyei feladatokat ellátó Csorba Győző Könyvtár igazgatójával, Miszler Tamással. A közös célkitűzés országosan egyedülálló mintaprogramként, teljes településtörténeti kutatás elindítása Alsómocsoládon. A megyei könyvtár részéről Pap Dávid Zoltán, a Helytörténeti Gyűjtemény osztályvezetője, míg helyben Balogh Anikó lett a koordinációért a felelős. A várhatóan 1,5 - 2 évig tartó program több részre tagolódik. A I. szakaszban összeállítottunk egy Felhívást, melyet eljuttattunk a helyiekhez, továbbá a településhez kötődő személyekhez, valamint közzétettük Alsómocsolád hivatalos Facebook oldalán és a honlapunkon is. A II. szakaszban megkezdődött a település volt és jelenlegi intézményeinek, civil szervezeteinek, egyházi okiratainak az összegyűjtése, melyet a közgyűjteményi intézményekre vonatkozó, szakmai szempontok szerinti kutatás és összegzés követ. A III. szakaszban a lakosságtól másolásra kölcsön kapott, és a feltárt intézményi archívumok immár digitalizált dokumentumainak a tematikus közzététele valósul meg a település (www.alsomocsolad.hu) és a Csorba Győző Könyvtár (Pécs) honlapján. A programot az eredmények bemutatása zárja, a tervek szerint Alsómocsoládon, nyilvános konferencián.

„Összefogásban az Észak-Hegyhátért"

Az EFOP-1.3.5 felhívásra az Alapítvány Alsómocsoládért szervezet által benyújtott pályamunkát a Bíráló Bizottság pozitívan értékelte, így lehetőséget kaptunk arra, hogy 3 éven keresztül az Észak-Hegyháton,

azaz Alsómocsolád, Mágocs, Bikal, Mekényes és Nagyhajmás településeken komplex, helyi közösségfejlesztő, civil társadalmat erősítő projektet valósítsunk meg. Jelenleg e településeken nagyon eltérő a közösségi aktivitás, és a lakosság közösségi szerepvállalása, így ennek fejlesztését a már meglévő tapasztalatokat átadva, a helyi értékek feltérképezése mentén, mikroközösségi (családi) szintről indulva képzeljük el, önkéntesek bevonásával, és a helyi közösség aktivizálásával. A projekt fenntarthatósága a közösségek megerősödésén és az önkéntesek bevonásán alapul, a hosszú távú célok elérésének alapja az a közösségi kohézió, mely a rendezvények, tréningek és workshopok hatására jön létre.

Projektünk 3 alappillére a családi életre nevelés, a társadalmi részvétel erősítése, valamint az érték és identitás megőrzése. A programban összesen 60 különböző eseményen 5.260 fő bevonását tervezzük.

Számítunk mindazok aktív részvételére, akik önkéntesként, munkájukkal szívesen segítenék térségünk fejlesztését!

Újabb pályázati siker Alsómocsoládon:
„Minőségi élet 50+" projekt

„A Kapacitásfejlesztés és Intézményközi Együttműködés (HU11) program Bilateralactivities in the CapacityBulding and Institutional Cooperation Programme Area (HU11-B1-2017) pályázati felhívásra Alsómocsolád Község Önkormányzata által benyújtott „Minőségi élet 50+" című HU11-0002-B1-2017 azonosító számú pályázatot a Programoperátor támogatásra érdemesnek ítélte." A projekt elsődleges célja a tapasztalatszerzés, elméleti- és gyakorlati módszerek megismerése az 50+ korosztály aktív időskorra történő felkészítésében. A 2017. október végéig tartó projekt keretében megvalósul egy workshop és módszertani vásár a dél-dunántúli idősgondozásban résztvevők között; a VOFO, a Norvég Felnőttoktatási Szövetség szervezésében norvégiai tanulmányúton vesz részt Alsómocsolád Község Önkormányzatának küldöttsége, hogy megismerjék a norvég szociális intézményrendszereket; hazai piackutatás az 50+ korosztály élet stratégiáinak a mintáiról. A projekt fő tájékoztatási felületei a http://www.manorquality.eu/ honlap és a https://www.facebook.com/Mintaprogram/ közösségi oldal.

Betyár világ!

Ősrégi, nagyon nyomasztó adósságát rendezi mostanság a dobósport, amikor az évek óta kitapinthatóan, jól érezhetően hazánkban is egyre növekvő igényekre és elvárásokra reagálva 2017. október 28-án végre-valahára, 13 lelkes bel- és külföldi alapító taggal megalakult Alsómocsoládon Magyarország első kés- és fejszehajító egyesülete, a „Rigac"!

Az egyesület komolyan elkötelezett a kés- és fejszehajítás, mint sporttevékenység művelése és művészete iránt, nagymértékben elősegíti a magyar kés- és fejszehajítók, illetve az európai és világszerte megtalálható dobók és dobószövetségek, illetve klubok kapcsolattartását. Aktívan részt vesz a versenyek egységes feltételeinek, szabályrendszerének kialakításában, szükség szerinti módosításában, kiigazításában, javításában, szükség esetén tanácsot ad a szervezőknek a versenyzőkkel és a versenyekkel kapcsolatban. Mivel a kés- és fejszehajítás tanár nélkül való elsajátítása az egyik fő nehézség a kezdő sportolók számára, az egyesület ebben is tanácsot szeretne adni az örömteli, biztonságos és ugyanakkor szakszerű elinduláshoz, tájékoztatja a nyilvánosságot a kés- és fejszehajítás bevált technikáiról és jövőbeli lehetőségeiről. A késeket, fejszéket, egyéb dobóeszközöket kizárólag sporteszközökként használjuk, szigorúan betartjuk és maradéktalanul betartatjuk az idevonatkozó jogszabályokat, ugyanakkor megpróbáljuk megvédeni e mindeddig méltatlanul mellőzött sportot az indokolatlan jogi korlátozásoktól, támogatjuk a dobókat abban a törekvésükben, hogy jogszerűen gyakorolhassák a sportot. Az egyesület távlati célkitűzései közt szerepel a kés- és a fejszehajítás hivatalos sportként való majdani elismertetése, illetve ennek a folyamatnak a tőle telhető elősegítése is.

Fentiek értelmében, és a sport jellegéből fakadóan egyik fő feladatunk a jövőben is a kés- és fejszehajító versenyeken való részvétel, illetve az ilyen versenyek lehetőség szerinti lebonyolítása lesz, aminek egyik szép, mondhatni már hagyományos példája az évek óta megrendezésre kerülő, és nemzetközi szinten is elismert, egyre nagyobb népszerűségnek örvendő Rigac Kupa. Mivel a nemzetközi versenynaptár jövő évi általános telítettsége, illetve a rymařovi kés- és fejszehajító világbajnokság 2018. augusztus 2-5-re történt kitűzése miatt más ésszerű időpont nem nagyon jöhetne szóba, a jövő évi Rigac Kupa megrendezésére terveink szerint 2018. május 11-13. között kerül majd sor. Az im-

máron 2 napos rendezvényt az eddig is évek óta népszerű versenyszámok mellett új, izgalmas feladatok is színesítik, nehezítik majd a versenyzők számára.

Az új egyesület azonban egyelőre még csak egy lehetőség, mondhatni ígéretes háttér vagy keret, amit azonban nekünk, alapítóknak és leendő tagoknak együtt kell még megtöltenünk hasznos tartalommal, mindenkinek magának kell rajta hagynia az egyedi kézlenyomatát, egy-egy ecsetvonással tőle telhetően színesíteni a lassacskán kialakuló képet, és leginkább rajtunk múlik majd, hogy a kész mű kaotikus mázolmány lesz-e, vagy szemet gyönyörködtető alkotás. Elő hát a virtussal! Kit-kit vérmérséklete és tehetsége szerint nézőként, vagy versenyzőként szívesen látunk az eseményeken, illetve ez irányú érdeklődés esetén akár egyesületünk rendes vagy pártoló tagjai között is!

Kohl János, elnök

2017. ÉVI ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

Január

Újévi koncert: az Alte Herren Fúvós Zenekar vidám és rendkívül tartalmas órával köszöntötte az újesztendőt Alsómocsoládon.

Február

UNICEF képzés: a „Gyermekbarát Település" cím elnyerésével nemcsak elismerésben, hanem egy képzésen való részvétel lehetőségében is részesült településünk, melyen nemcsak az alsómocsoládi fiatalok és felnőtt segítőik, hanem a térségben dolgozó szakemberek is részt vettek. A képzés témája a gyermeki jogok és kötelezettségek voltak, a trénerek pedig az UNICEF munkatársai.

Farsangi mulatság: 2017. február 17-én kacagástól volt hangos, fergeteges jelme-

zektől pedig színes az Őszi Fény Idősek Otthona, ahol a bentlakók és a településen élő idősek vidám kacagással és mulatozással űzték el a telet Alsómocsoládról.

Március

Kemény Bertalan Falufejlesztési Díj Átadó Ünnepség: 2017. március 3-án – immár kilencedik alkalommal – adott otthont településünk a Kemény Bertalan emlékére alapított Falufejlesztési Díj átadó ünnepségének. Dicső László polgármester és a Falufejlesztési Társaság elnöke, Fáy Dániel köszöntője után Pál Pista falufejlesztő osztotta meg több mint 30 éves vidékfejlesztési tapasztalatát, majd Gáspár Mátyás – a Nemzeti Közszolgálati Egyetem címzetes egyetemi docense – segítségével gondolkodtunk közösen az önkormányzati átalakulásról és abban a falugondnokok lehetséges szerepéről. A délután folyamán Dr. Csatári Bálint geográfus, egyetemi oktató és Csörszné Zelenák Katalin gondolatébresztője után élénk beszélgetés folyt 3 kiscsoportban a falvak és falugondnokok jövőjéről.

Nagy örömünkre, a 2017. évi díjazottak közt volt Balogh Anikó társadalomfejlesztő, az alsómocsoládi Faluház vezetője is.

Április

„Mintaprogram a minőségi időskorért" Projektzáró Konferencia: 2016. április 6-7-én került megrendezésre a Norvég Alap társfinanszírozásából megvalósult mintaprogram hivatalos záró rendezvénye, melyen sor került a „Mintaprogram a minőségi időskorért" projekt tevékenységeinek, eredményeinek összegzésére, tapasztalatcserére, a partnerség értékelésére és a jövőbeni feladatok meghatározására.

Mesés Húsvétváró: intergenerációs parfümgyárrá és tojásfújó-festő üzemmé alakult 2017. április 13-án délelőtt az Őszi Fény Idősek Otthona ebédlője. Az együtt töltött órák alatt kicsik és nagyok közösen bizonyították kreativitásukat mind az illatkompozíciók, mind a tojások ékesítése terén.

Az Őszi Fény Idősek Otthonában megvalósult építési beruházás ünnepélyes átadása: 2017. április 22-én ünnepélyes keretek közt adtuk át az új terekkel, épületrészekkel és eszközökkel bővült ápolást-gondozást nyújtó intézményünket, melynek építési beruházása 2016. július 29-én kezdődött és 2017. február 10-én ért véget.

Elszármazottak napja: az Alsómocsoládiak Baráti Körének immár hagyományos rendezvénye, az Elszármazottak napja 2017. április 22-én, szombaton került megszervezésre, ahová meginvitáltuk a településről elszármazott, de lélekben alsómocsoládi barátainkat. Az Alsómocsoládiak Baráti Körének éves Közgyűlése után Dicső László polgármester tájékoztatta a jelenlevőket a község elmúlt évének eseményeiről, valamint a jövőbeli tervekről, pályázati lehetőségekről. Délután megnyitották pincéik kapuit a boros gazdák, és finom nedűikkel alapozták meg a vidám beszélgetések, múltidézések hangulatát.

„Magunk kenyerén, a Munka Ünnepén" – Mocsoládi Majális: 2017. április 28-án, szombaton, kissé borongós időjárás fogadta az alsómocsoládi Fesztiváltérre érkező vendégeket, érdeklődőket immár hagyományos rendezvényünkön, a „Magunk Kenyerén a Munka Ünnepén" - Mocsoládi Majálison. Délelőtt 10 órától megnyitott a „Vásár-Tér", ahol a helyi szolgáltatók kínálták portékájukat, emellett a turisztikai szolgáltatások is igénybe vehetők voltak; egész nap üzemeltek a szabaduló szobák, a Planetárium és a felszállási engedélyt is megkapták a repülőgép-szimulátort kipróbáló pilóták. A gyermekek, fiatalok, fiatal felnőttek egész nap használhatták a trambulint és a légvárat, valamint arcfestést, hennát és csillám tetoválást készíttethettek. Kulturális programjainkkal valamennyi korosztálynak igyekeztünk kedvére tenni. Volt zenés-táncos bohócműsor, nosztalgia show és fellépett a miskolci Elvis. A Tihanyi Vándorszínpad 18 év után jött el ismét Alsómocsoládra, Tihanyi Tóth Csaba és művésztársai fergeteges másfél órás műsorral szórakoztatták és kápráztatták el a közönséget. Lackó Karolina és Decsi Csaba megújult repertoárral készült a vendégeknek.

Május

II. Vers- és mesemondó verseny: 2017. május 05-én ismét Alsómocsolád adott otthont az Őszi Fény Idősek Otthona által megrendezésre kerülő, Idős Otthonok közötti vers- és mesemondó versenynek. Összesen 8 intézményből érkeztek hozzánk a versenyre nevezők, akik 12 mesével és 13 verssel kápráztatták el a nézőközönséget.

Digitális Jövő Nyitott Műhely: 2017. május 10-én a Budaörsi Sportcsarnokban megrendezett első magyar-angol nyitott műhely standjain, közel harminc résztvevő mutatta be ötleteit, megoldásait a digitális jövő és az oktatás témakörében. A résztvevők – közöttük térségünk delegációja- megtapasztalhatták, hogyan találkoznak és boldogulnak a gyerekek a virtuális valósággal, az automatizálással, a robotikával, a programozással, az animációval, a 3D-vel, interaktív nyelvprogramokkal, megtudhatták, hogy lesz számukra biztonságos az internet, mit csinál eközben a „digitális szülő", milyen kiegészítő képzési programok szervezhetők az iskolai oktatás mellett. A rendezvényen debütált Alsómocsolád a digitális falu című filmünk is, mely megtekinthető az alábbi linken: https://www.youtube.com/watch?v=3vAkWRQGqdw&t=34s

Gyermeknap: 2017. május 27-én Hét tenger rettegett kalózait vetették partra a hullámok Mocsoládiában, hogy ügyességet és tudást igénylő feladataikkal szórakoztassák településünk legifjabb tagjait Gyermek-

nap alkalmából. Az idei évben is megfűszereztük a hangulatot egy finom paprikás krumpli ebéddel, és némi cukrászsüteménnyel.

Július

Értéknap – Ünnep a Falu Napján: az Alapítvány Alsómocsoládért szervezet nyertes pályázatának keretében valósult meg 2017. július 01-én, Alsómocsoládon az I. Értéknap, mely lehetőséget teremtett arra, hogy vidám hangulatban ismerjék meg a helyiek, illetve a településre érkező vendégek Alsómocsolád község értékeit. A rendezvény generációkon és településhatárokon átívelő programokkal, igazi fesztiválhangulatban valósult meg, melyhez nagyban hozzájárultak kulturális fellépőink és az őket támogató közönség. Rendezvényünkön vetélkedőkkel, népi játékokkal, ládavasúttal és mesés műsorral készültünk a gyermek- és ifjúsági korosztály tagjainak; mulatós, operett és nosztalgia slágerekkel, valamint bohókás darabokkal pedig az idősebb generációk számára. A kulturális program zárásaként az Atilla Fiai Társulat rock-szerveződés teremtett tüzes hangulatot az alsómocsoládi Fesztiváltéren.

Augusztus

Gyenesdiáson jártak időseink: 2017. augusztus 11-én az Őszi Fény Idősek Otthona lakói és a nappali ellátás résztvevői Gyenesdiáson jártak. Látnivalókban gazdag, tartalmas napot töltött el együtt a kis csapat.

Szeptember

Kés és Fejszehajító Európa Bajnokság: 2017. szeptember 1-3. között került megrendezésre Alsómocsoládon a Kés- és Fejszehajító Európa Bajnokság. A nagyszabású eseményre 14 országból összesen 150 versenyző regisztrált (akik közül végül is 132 vett valóban részt a versenyen), hogy felkészültségüket összemérve eldöntsék: kik is ma a legjobb kés- és fejszehajítók a bajnokságon. A résztvevő országok: USA, Nagy-Britannia, Franciaország, Svájc, Olaszország, Finnország, Csehország, Szlovákia, Németország, Lengyelország, Oroszország, és természetesen Magyarország. Az időjárás sajnos az idén nem volt túlzottan kegyes hozzánk, de szerencsére a ragyogó napsütés hiánya sem vette el a versenyzők jókedvét. Örömmel konstatálhattuk, hogy a versenyen szinte valamennyi eddigi Rigac Rekord megdőlt, sőt, ezen kívül 3 Európa-rekord beállítás is történt, illetve 7 alkalommal megdőlt az eddigi Európa-rekord is.

Családi nap: 2*017. szeptem**ber** 02-án, szombaton színes vásári forgataggal és változatos programokkal vártuk az Alapítvány Alsómocsoládért szervezet „Összefogásban az Észak-Hegyhátért” című, EFOP-1.3.5-16-2016-00290 azonosítószámú pályázata keretében megvalósuló Mikrotérségi Családi napra az érdeklődőket. Megnyitott a

Hungarikumok és Kézművesek utcája, voltak gyermekprogramok, vetélkedők, Európa sátor, köszöntőt mondott Koncz Gábor Kossuth- és Jászai Mari díjas, érdemes művész, és a kulturális program keretében bárki megtalálhatta az ízlésének és kedvének való produkciót.

Meseterápiás kutyák az Őszi Fény Idősek Otthonában: 2017. szeptember 16-án Renner Krisztina kíséretében az Őszi Fény Idősek Otthona időseivel töltötte a délelőttöt Mese és Pitypang, akik jelenlétükkel szebbé tették szépkorúink napját.

Tanulmányút Oslóba: a „Minőségi élet 50+” projekt keretében Alsómocsolád Község Önkormányzatának öttagú delegációja járt 2017. szeptember 25. és 29. között az időskorra való felkészítést végző intézményrendszerek megismerése céljából a norvég fővárosban.

Életmentő képzés: egyik fontos feladatunknak tartjuk az Őszi Fény Idősek Otthonában dolgozó szakemberek folyamatos képzését, fejlesztését, és a korábban elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek rendszeres frissítését. Farkas Gyula vezető mentőtiszt közreműködésével 2017. szeptember 26-án, jó hangulatú szakmai délután valósult meg, melynek keretében az Otthonban dolgozó szociális gondozók és ápolók gyakorolhatták az újraélesztést, valamint a defibrillátor és a menekítőszék használatát.

Október

Idősek Hónapja megnyitó: az Idősek Hónapja rendezvénysorozat megnyitóján, 2017. október 2-án Dicső László polgármester úr köszöntötte az Otthonban és a településen élő szépkorúakat, majd verssel, néptánccal, népdallal, valamint a Pécsi Vígságtevők produkciójával igyekeztük megalapozni az egész hónapra jellemző vidám és fergeteges hangulatot. A hangszeres előadás során elhangzottak bordalok, magyar nóták és operett-részletek, időseink nagy örömére és megelégedettségére.

Nemzetközi workshop és módszertani vásár: a „Minőségi élet 50+" című projekt keretén belül Alsómocsoládon zajlott le 2017. október 12-én a Nemzetközi workshop és tudásvásár, melynek témája az aktív időskor, valamint az egészséges nyugdíjas korra való felkészülés volt.

Tisztelgés az önfeláldozó ifjak előtt: Alsómocsolád Község Önkormányzata Büszkeségpont létrehozásával kívánt tisztelegni, és örök emléket állítani az '56-os forradalom és szabadságharc hősei előtt, akik kiálltak a szabadság és a függetlenség örök eszméi mellett. Az új emlékmű avató ünnepsége 2017. október 23-án az eső ellenére is megvalósult, Dicső László polgármester köszöntője és Varsányiné Bükkösdi Márta, az Alsómocsoládiak Baráti Köre alelnökének ünnepi beszéde után a jelenlevők megtekinthették az alkotást, és az emlékezés koszorúját is elhelyeztük.

Kreatív koszorú-készítő délelőtt: 2017. október 25-én az Őszi Fény Idősek Otthonában különböző generációk együtt készülődtek a közelgő Halottak napjára. Az együtt töltött órákban, az összefogás erejével gyönyörű koszorúk készültek és sok történet, visszaemlékezés hangzott el.

„Borivóknak való”: az Idősek Hónapja rendezvénysorozat keretében megtartott „Teadélutánon” az alsómocsoládi szépkorúak mellett a Skóciai Szent Margit Gondozóotthon néhány lakója is részt vett, és közösen hallgatták meg Székely László költő Borivóknak való verseit, nemcsak szavalat, hanem ének formájában is.

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK…

Balogh Anikó, 2017. évben Kemény Bertalan Falufejlesztési Díjjal jutalmazott társadalomfejlesztő, az alsómocsoládi Faluház vezetője. A díjat közel két évtizede végzett komkplex település,-és társadalomfejlesztő munkájának elismeréseként kapta.

Laczkó Antalné és Nagy Tibor, 2017. évben Alsómocsoládért Érdeméremmel jutalmazott helyi lakosok. Éva több évtizeden keresztül a környezete iránt tanúsított empátiájának, segítőkészségének és áldozatkész munkájának volt méltó elismerése az Alsómocsoládért Érdemérem, míg Tibor önzetlenségének, segítőkészségének és magas fokú szakmai jártasságának köszönhette a díjat.

László Zsolt, Mühlbert Fanni, Mühlbert Máté, Vajda Virág Jázmin és Vankó Csenge tanulók, akik 2017. évben kimagasló teljesítménnyel zárták általános iskolai tanulmányaikat.

Varsányiné Bükkösdi Márta, az Alsómocsoládiak Baráti Köre alelnöke, helytörténet kutató, aki a Szovjetunióba hurcolt alsómocsoládi kényszermunkások emléke előtt tisztelegve, és e kevésbé ismert történelmi eseményre felhívandó a figyelmet 2017-ben jelentette meg Hiányzó láncszemek… című munkáját.

Káplár János Alsómocsolád szülötte, lélekben alsómocsoládi költő, aki 2017-ben jelentette meg legújabb verseskötetét, „Mohács” címmel, melyben helyet kaptak alsómocsoládi ihletésünk költemények is.

BIKAL

TELEPÜLÉSI HÍREK, AKTUALITÁSOK

Ült a legény a bükkfák alatt, fújta a pipafüstöt, s nézte a kéklő hegyek vonulatát. Hajába, szakállába egy-két ősz szál vegyült, kicsit megöregedett, de egyébként pont olyan volt, mint annak idején, amikor a vándordiák az útjára bocsátotta. A büszke bükkök lombját néha megtépázta a történelem vihara, amely legalább olyan zord volt, mint az az égiháború, amit az angyal keltett a hegytetőn. Jankó azonban kiállta ezt a vihart is, a történelem szele sem tudta megingatni. Tette a dolgát, és ha épp semmi tennivaló nem akadt, csak ücsörgött a fák alatt az őrző tündér társaságában. Egy idő után híre ment, hogy a Hegyháton él egy garabonciás, és többen megpróbáltak a nyomára bukkanni. A legény azonban csak belebújt a koboldok készítette nemezkabátba, s máris elrejtőzött a kíváncsi tekintetek elől.

Egyesek tudni vélik, hogy a garabonciás még ma is él. Elszántan kutatják az egykori bükkfák helyét, hátha meglelik. Van, aki tudja, Hajmás felé kell keresni a ligetet. Van, aki pont az ellenkező oldalon, Mágocs felé kutat. S van, aki biztos benne, Szalatnak a helyes irány.

S bár a legényt nem lehet látni- a kabát jól elrejti-, ha valaki elég ügyes és kitartó, a szeme sarkából az őrző-tündérre talán vethet egy pillantást. De csak egyet, mert nagyon valószínű, hogy aztán a lány is köddé válik.

2017-ben elkészült a Bikalról szóló mesekönyv, „Garabonciások könyve" címmel. A szerző Császár Levente, a grafikát Kő Boldizsár készítette.

Intézményeink

Bikali Óvoda

Egyik legfontosabb intézményünk. Úgy gondoljuk, hogy településünk jövőjével kapcsolatban nagyon sok múlik az óvodán. Ezért, közösen az ott dolgozókkal, mindent megteszünk, hogy modern környezetben, színvonalas ellátást nyújtsunk az ide járó gyerekeknek. Úgy látszik, hogy törekvéseinknek kezd megjönni az eredménye. Óvodásaink létszáma a három évvel ezelőtti 18 főről évről évre gyarapodik, mára közelít a 30-as létszámhoz. Ha a tendencia folytatódik, új csoportszobát fogunk nyitni, melynek kialakítását már az idei évben megkezdjük. Ahhoz, hogy az óvodánkba járó gyermekek szülei elégedettek legyenek, plusz szolgáltatásokat is nyújtunk. Gyermekeink már évek óta úszásoktatáson vesznek részt, s a tavalyi évben intézményünkben elindítottuk a Bozsik programot is. Mindkét foglalkozást szakképzett edzők tartják, s a gyerekek nagyon szeretik ezeket a programokat. Reméljük, hogy ezáltal mi is hozzájárulunk ahhoz, hogy gyermekeink mozgást szerető, egészséges felnőttekké váljanak.

Iskola

Már nem tartozik közvetlen fenntartásunk alá az iskola intézménye, ettől függetlenül mi még magunkénak érezzük, s nem kötelező feladatként, de támogatjuk működését, fejlődését. Ezzel kapcsolatban a tavalyi évben indultak el a közös gondolkodások, és az új tevékenységek. Ennek egyik eredménye, hogy rendszerünk csatlakozott a Microsoft Informatikai óriáscég programjához, az „Innovatív iskola” rendszerhez. A program keretében kollégáink egy része képzéseken vett részt, új, modern, a fejlett világban is alkalmazott tanítást segítő szoftvereket kaptak, a használatukról kiképezték őket. A szoftvereket és a képzéseket a Microsoft ingyen biztosította.

A tavalyi év végén karácsonyra önkormányzataink egy 3D-s nyomtatóval lepték meg a diákokat. Ennek a nyomtatónak a segítségével gyerekeink kinyomtathatják az általuk megálmodott, megtervezett tárgyakat. Az érdeklődő gyerekek szakköri képzés keretében használhatják az eszközöket.

Úgy gondoljuk, hogy egy új ipari forradalom korában élünk, s a jövő az informatikáé, robotoké, s nem szeretnénk az ezzel kapcsolatos képzésben sem lemaradni, ezért pályázati forrásokból intézményünk LEGO robotokat vásárolt. Ezek a robotok különböző érzékelőkkel rendelkeznek, s programozhatóak. Tanulóink ezen eszközök segítségével sajátíthatják el a robotika alapjait.

Természetesen az iskolai sportról sem felejtkezünk el, tanulóink lovagláson, kézilabda oktatáson és a Bozsik program képzésein vehetnek rész a délutáni órákban.

Civil szervezetek

Településünkön nagy örömünkre nagyon sok aktív civil szervezet működik. Ők a sportban, faluszépítésben, rendezvények lebonyolításának segítésében, programok szervezésében tevékenykednek. Az általuk végzett munkát településünk elismeri, működésüket támogatja.

Fejlesztések, pályázatok

A 2017-es évben is sikerült településünkön jelentős fejlesztéseket megvalósítanunk. Legelőször is említést érdemel óvodánk felújítása, melyre sikerült pályázati forrásokat is bevonnunk, így megújult óvodánk étkezője, az étkezőhöz tartozó vizesblokk, s az összes nyílászárót is sikerült kicserélnünk. Az épület ezen részét kívülről is rendbe tettük, s az idei évben a lapostető szigetelését is megoldjuk. A munkálatok azonban nem állnak itt meg, 2018-ra elkészül az óvoda fejlesztési ütemének következő szakasza is, melyre kb. 18 millió forintot szánunk.

Folytatódik útfelújítási programunk is, az idei évben az Ifjúság utca aszfaltozásának első szakaszát fogjuk megvalósítani.

Végre elérkezett az az idő is, hogy közvilágításunkat korszerűsíteni tudjuk. A decemberben befejeződő program során az összes lámpatestben LED-es izzók lesznek elhelyezve, így a közeljövőben jelentős energiamegtakarításra számíthatunk!

Az itt lakók közérzetét javította az a három felújítás melynek keretében két buszmegállónk és a parkban található pavilon teljesen átalakult, megszépült. Köszönet érte a kivitelezőnek! Ide sorolhatnánk továbbá a településen megvalósított járdafelújításokat és az ATM cseréjét is, melynek segítségével az itt lakók jobban érezhetik magukat, hiszen megújult környezetben vehetik igénybe a banki szolgáltatásokat.

Önkormányzatunk konzorciumban az alábbi pályázatokat nyújtotta be: EFOP-1.5.3-16 „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben”, VP-7.2.1 „Külterületi utak fejlesztése”, TOP-5.3.1-16 „Helyi identitás és kohézió erősítése”. Ezenkívül településünk benne van még a Sásdi Járás „gyerekesély” programjában is.

Támogatások

Településünk nem feledkezik meg a közép és felsőfokú képzésekben résztvevőktől sem, nekik minden évben beiskolázási támogatást nyújtunk. Ezen kívül főiskolásaink és egyetemistáink pályázhatnak Bursa ösztöndíjra is, az ösztöndíjak több, mint a felét önkormányzatunk biztosítja. A tavalyi évben nagy örömünkre nyolcan éltek ezzel a lehetőséggel!

Településünkön továbbra is ingyenes a szemétszállítás, itt a lakosság költségeit önkormányzatunk átvállalja.

Az idei évben is lehetőség nyílott Bikalon a házak külső felújításának támogatására. Az érdeklődés a tavalyi évhez hasonlóan most is nagy volt. A lakók a benyújtott számlák és az elvégzett munkák igazolása után maximum 150 e Ft támogatáshoz juthattak.

A Bikalon működő vállalkozások is támogatási pályázatot nyújthattak be a falu önkormányzatához. Ők a 2017. évi fejlesztéseik alapján juthattak forrásokhoz maximum 100 e Ft nagyságban. Az érdeklődés ebben a kategóriában is jelentős volt, ami egyben egy pozitív visszajelzés is, hiszen vállalkozóink ezek alapján hosszú távon gondolkodnak, s folyamatosan fejlesztenek és fejlődnek.

Megjelenés médiákban

Bikal a 2017-es évben az országos médiában is megjelent. Településünket a TV2 „Poggyász" című műsorának stábja kereste fel, s készített egy 6,5 perces bemutatót. Ebben a műsorban a Puchner Kastélyszállóval szerepeltünk együtt, megosztva a műsoridőt. A bemutatkozás nagyon jól sikerült, azóta már más csatornák is megkerestek bennünket! Az anyag letölthető a https://tv2.hu/musoraink/poggyasz/241979_poggyasz—-2017.-08.-26. html címről.

Rúzsa Magdi Bikalon

Az idei év végén Rúzsa Magdi is Bikalon forgatott. A helyszínek az élménybirtok, a kastély és az evangélikus templom voltak. Az új dal "Mosd fehérre" címet viseli, s a klip minden kockája nálunk készült! Nézzétek meg minél többen, s legyünk rá büszkék, hogy olyan szép településen élhetünk, mely másokat is megihlet! A klipet megnézhetitek a youtube- on!

2017. ÉVI ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

Gyereknap

2017. május 27-én került megrendezésre a gyereknap, melyre a szervezők sokszínű programmal készültek. Ezen a napon a gyerekek megnézhették a Hangerdő Társulat Szamárfüles Varázskönyv című zenés mesejátékát. A délelőtt folyamán próbára tehették ügyességüket sorversenyekben, biciklizésben és percevésben. A jó hangulatú napot pizzázással zártuk.

XXX. Cimea- kupa

2017. június 2-án került megrendezésre a Jubileumi XXX. Cimea-kupa. 7 iskola (Bikal-Egyházaskozár, Vásárosdombó, Szászvár, Mágocs, Mindszentgodisa, Sásd, Gödre) 12 csapata képviseltette magát. Az ünnepélyes megnyitó után délutánig tartottak a mérkőzések a műfüves pályán. A torna díszvendége volt Dibusz Dénes, a Ferencváros válogatott kapusa, aki a díjkiosztón minden résztvevő focistának külön gratulált. Iskolánk mindkét korosztályban versenyzett. A hatodikosok korosztályukban az V., míg a 7-8. osztályosok korosztályukban az I. helyen végeztek. Gratulálunk! Köszönjük a támogatást a Bikali és az Egyházaskozári Önkormányzatnak, valamint minden támogatónknak!

Falunap

2017. augusztus 18-19-én került megrendezésre a falunap Bikalon, mely lehetőséget teremtett arra, hogy vidám hangulatban ismerjék meg a helyiek, illetve a településre érkező vendégek Bikal község értékeit. A rendezvény generációkon és település- illetve országhatárokon átívelő programokkal (Szlovákiából és Lengyelországból is érkeztek csapatok, ill. vendégek), igazi fesztiválhangulatban valósult meg, melyhez nagyban hozzájárultak kulturális fellépőink és az őket támogató közönség. Bikal Község Önkormányzata a falu teljes lakosságát vendégül látta egy ebédre, 12 főzőcsapat közreműködésével.

Rendezvényünkön minden korosztály számára készültünk fellépőkkel, programokkal. A gyermek- és ifjúsági korosztály tagjainak vetélkedőkkel, népi- és szórakoztató játékokkal, táncos és énekes produkciókkal; az idősebb generáció számára mulatós slágerekkel, valamint a fúvós zenekar előadásával. A rendezvény zárásaként a MR. Duó zenekar teremtett jó hangulatot kicsiknek, nagyoknak, idősnek, fiatalnak egyaránt.

A nap folyamán bárki megismerkedhetett Sterner Henrikné Éva néni (Bikal), Pap Csilla (Bikal), Maisch Patrícia (Bikal) és Bognár-Pap Franciska (Bikal) munkáival is. Éva néni fonalból horgolt kis állatfigurái nagy népszerűségnek örvendtek gyerekek és felnőttek körében egyaránt. Pap Csilla papírból készített fantasztikus dekorációs, valamint használati tárgyakat (órát, kosarat, képet stb.). Maisch Patrícia kézműves, kézzel készített ékszereit csodálhatták meg a látogatók. Bognár-Pap Franciska kiállított festményeivel örvendeztette meg a falunapi rendezvényünkön résztvevőket.

Faluházunk, valamint Tóth Miska bácsi állandó festménykiállítása egész napos nyitva tartással várta a látogatókat.

II. TÖK JÓ NAP

A tavalyi sikeren felbuzdulva a Bikali Faluszépítő és Faluvédő Egyesület 2017. szeptember 30-án ismét megrendezte a tökös napot, amin örömünkre a falu apraja-nagyja és a környező települések érdeklődői megtöltötték a rendezvénysátrat.

Tavasz óta készülődtünk, a rendezvényhez szükséges tököt magunk termeltük. Sokunk kertjében kanyarogtak a tök indái. Köszönet érte minden dolgos kéznek.

A TÖK JÓ napot az óvodások és iskolások produkciójával indítottuk. A Saláta Sára című verses mesét mutatták be a közönségnek. A színes jelmezek, a lelkes előadás megtette hatását. A közönség nagy tapssal jutalmazta őket.

A bemutató után igazi vásári hangulat alakult ki. Sokan a jobbnál-jobb tökös ételekért álltak sorba: kóstolhattak sós és édes töklevest, töksajtot, töklekvárt, szörpöt, tökbólét, tökmuffint, tökös lekvárral töltött piskótát, tökös pitét, tökös mákos rétest stb.

A gyerekek szülőkkel, nagyszülőkkel és segítőikkel boldogan faragták, festették a tököket.

Menet közben különböző mozgásos, tréfás játékokkal fokoztuk a hangulatot. A gyerekek bátran vállalkoztak, a szülőket azonban nehezen tudtuk játékra bírni.

A legjobb tökös alkotásokat, az otthon készített legötletesebb munkákat díjaztuk.

A TÖK JÓ nap szervezésekor örömmel tapasztaltuk a bikaliak példaszerű összefogását. Jó célért érdemes dolgozni, az eredményt látva pedig annyit mondhatunk: megérte.

Köszönetet szeretnék mondani az egyesület aktív tagjainak az előkészítő munkákért és a siker érdekében tett erőfeszítésükért.

Köszönjük az óvoda és az iskola dolgozóinak a szereptanulásban, jelmezkészítésben és barkácsolásban vállalt önkéntes munkájukat, a szülőknek a támogatást.

Természetesen köszönjük az önkormányzat dolgozóinak, más civil szervezeteknek, minden bikalinak és nem bikalinak a segítségét, amivel hozzájárultak rendezvényünk sikeréhez.

Külön köszönet jár azoknak a háziasszonyoknak, akik a tökös ételeket, italokat, süteményeket készítették. Az ő munkájukat a kóstolók minősítették - és a dicsérő szavak nem maradtak el.

Úgy gondoljuk, jövőre folytatás következik.

Fradi Suli Program

A 2017/2018-as tanévben iskolánk sikeresen pályázott a Fradi Suli Programban. Nagy volt az izgalom, a tanulók nagy lelkesedéssel fogadták az 1899-ben megalapított Ferencvárosi Torna Club játékosait. Az interaktív programon a diákoknak a klubbal kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolniuk, a helyes megoldásokért ajándékokat kaptak. A résztvevők megismerték két válogatott sportoló: Szokol Szonja (úszó) és Takács Zsombor (labdarúgó) pályafutását a Fradinál. A tehetségek kihangsúlyozták mennyire örülnek, hogy ennek a „nagy családnak" a tagjai. Itt a sikereket is máshogyan élik meg. A sport mellett a tanulás fontosságára is felhívták a figyelmet. Nagyon céltudatosnak kell lenniük a fiataloknak mind a tanulás, mind a sport területén, ha eredményesek szeretnének lenni. Mogyorósi Péter, az FTC labdarúgó szakosztályának kommunikációs menedzsere kiemelte, hogy a jövő Fradi sportolóit és szurkolóit szeretnék verbuválni a Fradi Suli Program keretében. A közel egy órás program alatt a gyerekeknek lehetőségük volt kérdése-

ket feltenni a vendégeknek, készíthettek velük közös fotókat, valamint megtekinthettek egy bemutató kisfilmet a Club olimpiai és világbajnok sportolóiról, amelyből még jobban megismerhették az FTC-t. A látogatásból motivációt nyerhettek a tanulók, hogy szeressék a mozgást és a Ferencvárost. A program keretében iskolánk jegyeket kapott az FTC-től, melynek keretében ingyen nézhet meg egy hazai bajnoki mérkőzést a Groupama Arénában.

Falusi disznótoros

2017. november 11-én a falusi disznótoros az eddigiektől eltérően zajlott.
Az idén az Önkormányzat a település minden lakosát vendégül látta egy kis disznótoros kóstolóval.
Az egységcsomagokat a Nonprofit Kft. dolgozói a délután folyamán minden családnak kiszállították.
A hurka- és kolbászkészítés fáradtságos munkáját civil szervezetek segítségével végezték el.
Pozitív visszajelzések esetén ezt a hagyományt továbbra is folytatni fogják.

MÁGOCS

Települési hírek, aktualitások, rendezvények

Nagy várakozásokkal tekintettünk év elején a megnyíló pályázati lehetőségekre és izgalommal vártuk az eredményeket. A hosszú évtizedes működés alatt kevés lehetőség volt az intézményrendszer karbantartására. A pályázatok többsége az önkormányzat tulajdonában lévő intézményrendszer felújítására, korszerűsítésére, bővítésére, ú szolgáltatások bevezetésére irányult. Örömmel tájékoztatjuk a tisztelt olvasókat az intézmények tevékenységéről, melyek a város teljes lakosságát jó színvonalon szolgálják és színesítik a rendezvényeket.

Mágocsi Bokréta Óvoda
Egységes Óvoda-bölcsőde

„A tevékenység fegyelmez, a tapasztalat alakít, az élmény élethosszig elkísér.”

„Hagyományápolás élményszerűen” elnevezésű Pedagógiai Programunk céljait és feladatait szem előtt tartva a 2017-es év élményekben, tevékenységekben és tapasztalatszerzésben gazdag év volt Bokréta Óvodásaink számára.

Januárban esett a hó, így a gyermekek nagy örömére lehetőségünk volt a hóban játszani, szánkózni és hóembert építeni. Mint minden évben, Szent Balázs napjához közeledve ismét meglátogatott bennünket Dr. Gyimesi László gyermekorvos. A doktor régi orvosi eszközöket mutatott be a gyermekeknek, amelyet kipróbálhattak és beszélt a betegségek megelőzésének fontosságáról is.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az iskola meghívására nagycsoportos óvodásaink 2017. 02.09-én részt vehettek a Glaub Nándorné Területi Mese-és Prózamondó versenyen.

„Jó gyakorlatunk" részeként hagyományos programokkal és tartalommal telt az óvodai farsangi időszak. /2017.02.24-2017.03.03/ A helyi hagyományoknak megfelelően szalmagolyót készítettünk, röptettünk és égettünk, saját készítésű csörgőinkkel űztük el a telet. Húshagyó kedden batyus tízórait ettünk, nagycsoportosaink pedig láncos leánygyűjtéssel elevenítették fel a régi mágocsi népszokást. Ezen a napon a farsangi fánk sem maradhatott el. Hamvazószerdán a mágocsi katolikus templomban vettünk részt rövid szertartáson. Városi farsangi felvonulásunk során tojást gyűjtöttünk a polgármesteri hivatalban, a gyermekorvosi rendelőnél, a takarékszövetkezetnél valamint az általános iskolában.

Torkos csütörtök napján szalonnát sütöttünk és ettünk, farsangi hetünk utolsó napján pedig óvodai farsangi jelmezes bemutatót tartott minden csoport, majd egész délelőtt felhőtlen mulatozással búcsúztunk a téltől.

Március 15-e megünneplését közös élmények, tevékenységek színesítették. Minden csoport feldíszítette a csoportszobája ablakát és az óvodai faliújságra a nemzeti ünnephez kapcsolódó nemzeti színű jelképeket készített. A lányok pártában táncoltak, a fiúk csákóban, piros kendővel a vállukon lovacskázhattak a közösen készített falovakkal. Nemzeti színű lobogót készítettünk, majd az első osztályosokkal együtt - zászlófelvonást követően - elhelyeztük a lobogóinkat Mágocs főterén.

2017.03.21-23-ig a víz világnapjához kapcsolódóan „Vizes Napok" voltak az óvodában. Kusztor Csaba bácsi előadásából a gyermekek megismerkedhettek a víz felhasználásával, fontos tudnivalókat hallhattak a víz védelme érdekében. Látogatást szerveztünk a helyi szikvízüzembe, ahol a gyermekek láthatták a szódakészítés folyamatát. Kirándultunk az Ibolya völgybe, ahol követtük a pataknál a víz útját.

A Húsvét az óvodában /2017.03.24/előkészítő tevékenységeket követően hagyományos módon nyuszifészek készítéssel, tojáskereséssel, ajándékozással és locsolkodással telt.

Leendő első osztályos tanítók több alkalommal látogattak el nagycsoportosainkhoz, személyes ajándékokkal és közös játékkal teremtették meg az iskolavárás hangulatát.

Nagycsoportosaink 2017.03.31-én óralátogatásokon vehettek részt az első osztályosoknál, melynek célja az óvoda-iskola átmenet könnyed, szorongásmentes biztosítása volt.

Áprilisban a Mágocs Jövőjéért Közalapítvány anyagi támogatásának köszönhetően fejlesztő játékokat készítettünk, amelyeket egész évben a gyermekek egyéni fejlesztésére használtunk.

A Magyar Népművészet Hete /2017.04.03-2017.04.07/ a régi néphagyományokat megismertető, egy hetet felölelő rendezvénysorozatunk volt. Az óvoda folyosóján kiállított kézműves tárgyak, kézimunkák és régi hangszerek felkeltették a gyermekek érdeklődését. A hetet a helyi Helytörténeti Múzeumban tett látogatással kezdtük. A gyerekek érdeklődve figyelték és csillogó szemekkel csodálkoztak rá egy-egy számukra ismeretlen, régi használati tárgyra.

A Bikali élménybirtokon tett látogatás során megismerkedhettek régi mesterségekkel és egy felejthetetlen középkori lovagi viadalt is láthattunk.

A régi mesterségek közül Taksonyi Levente kovácsmester jóvoltából a ló patkolás fortélyait ismerhették meg a gyerekek. Héder Róbert versenyhintójára felmászva kipróbálhatták a csikósok munkáját, ostort pattogtathattak, láthatták, miként kell a gyeplővel irányítani a lovakat. A hét folyamán hangszereket készítettünk, csörgőt, dobot, szájharmonikát, kasztanyettát, amelyekkel házi koncert keretében valamennyi csoport bemutatott egy-egy dalt. A hetet az óvoda néptánccsoportjának táncházával és a „Szegény ember szőlője" című magyar népmese megtekintésével zártuk.

Intézményünkben immár hagyománnyá vált a költészet napi „Rímstaféta". Idén 2017.04.11-én már hatodik alkalommal minden csoport két kedvenc versét és mondókáját szavalta el. Ezután a „Rímstaféta" vándorbotját egy-egy színes szalaggal díszítették fel, amelyen az elszavalt versek költője és címe szerepelt. A feldíszített stafétabotot nagycsoportosaink vitték tovább az iskolában.

Áprilisban első alkalommal csatlakoztunk egy országos felhíváshoz, amelyben a „Föld napját" ünnepeltük meg /2017.04.21/. Az óvoda minden gyermeke elkészítette saját kézlenyomatát, benne a felhívással: „Óvd a földet!". A világító földgömb köré elhelyezett kezecskék megható látványt nyújtottak, erősítve az összetartozás érzését. A természet és földünk védelméről egy prezentációt láthattak a gyermekek, amelyet

minden csoport életkori sajátosságok figyelembe vételével dolgozott fel.

Áprilisban /2017.04.25/ ismerkedési délelőttöt tartottunk azoknak a gyermekeknek és szüleiknek, akik a 2017/2018-as nevelési évben az óvodai kiscsoportban kezdik meg óvodai életüket. Szülői értekezlet keretében (2017. április 27.) a szülők tájékoztatást kaphattak a védőnőktől a beóvodázás nehézségeinek kezeléséről, a gyermekorvostól az életkori sajátosságokról, az önkormányzat munkatársától a jogszabályban meghatározott kedvezmények, támogatások igénybevételének szabályairól.

Április végén /2017.04.28/ a középsőcsoportos fiúk hagyományainknak megfelelően, a szakadó eső ellenére is sikeresen felállították a májusfát, hogy minden kislány arcára csodálkozó, örömteli mosolyt varázsoljanak.

Anyák napja az óvodai programunkban a jeles napok között szerepel. Célunk a család, a családi ünnepek, köztük az anyák napja fontosságának hangsúlyozása volt. A gyermekek már hetekkel megelőzően készítették anyák napi ajándékaikat, izgalommal várták a nagy napot. 2017.05. 4-én délután tartottuk az anyák napi ünnepségünket az óvoda feldíszített tornatermében. Minden csoport rövid műsorral és az anyák napi készülődésről készült prezentációval köszöntötte az édesanyákat és nagymamákat. Nagycsoportos óvodásaink a Gondozási Központ Idősek Otthonának, középsőcsoportos gyermekeink pedig az Alsómocsoládi Őszi Fény Idősek Otthonának hölgy tagjait is köszöntötték anyák napi műsorukkal.

Május elején megrendezett egészséghét (2017. május 8-12.) fő témája a szelektív hulladékgyűjtés, egészséges táplálkozás volt. Újrahasznosítható hulladékból barkácsoltunk, az elkészült művekből kiállítást készítettünk. Felkutattuk a város szelektív hulladékgyűjtő helyeit és megtanultuk, miként kell a

hulladékot szétválogatva a kukákba bedobni. Virágot ültettünk az óvodában. Az egészségnapot előkészítve sokat beszélgettünk az egészséges táplálkozásról, a rendszeres mozgás fontosságáról, betegségmegelőzésről. A Szülői Közösség szervezésében került sor a hét utolsó napján az egészségnapra. Az óvoda épületében 6 helyszínen és az udvaron folytak a programok: gyógytorna, gyümölcskóstolás, biciklis ügyességi verseny, vérnyomás és testsúlymérés, fogápolás, hajápolás, szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás, sószobában légzőgyakorlatok.

Májusi programjainkat a „Lurkók Hete" gazdagította (2017. május 22-26.): a városi játszótéren játszottunk, a focipályán labdáztunk, „Biciklis napon" óvodai és saját biciklikkel közlekedhettek gyermekeink, a „Mozis napon" a kedvenc meséiket nézhették meg óvodásaink, közben pattogatott kukoricát ettek. „Most mutasd meg" napunkon mindenki elhozhatta és bemutathatta otthoni kedvenc játékát. A hét utolsó napján délelőtt a City Café cukrászdában fagylaltozhattak a gyerekek, délután pedig a közkedvelt oviparty zárta a hetet, ahol kitáncoltuk a májusfát, mászó-és fűrészelő versenyt rendeztünk, ahol apukák és gyerekek megmutathatták ügyességüket. Zenés bohóc gondoskodott a gyermekek és felnőttek szórakoztatásáról.

Június 10-én nagycsoportosaink részt vettek Alsómocsoládon, a 3. Mikrotérségi Családi Napon. Az év közben tanult zenés táncokból készített összeállítást adták elő a gyerekek, amelyért „alsómocsoládi pénzt" kaptak jutalmul.

A Nemzeti Összetartozás napján óvodásaink rövid megemlékezést tartottak a trianoni emlékműnél.

A nevelési év utolsó eseménye nagycsoportosaink utolsó óvodai napjainak emlékezetessé tétele változatos programokkal: játszótéri játék, focimeccs a nagypályán, pizza evés, kincskeresés, óvodában alvás, reggeli párnacsata. A búcsúzás napján délelőtt a nagycsoportosok bemutatták ballagási műsorukat óvodás társaiknak, meghitt versek elszavalásával búcsúztak el a csoportok iskolába készülő társaiktól. A szülőknek, rokonoknak, leendő tanítóknak, óvodapedagógusoknak, dajka néniknek és meghívott vendégeknek délután 4 órakor mutatták be igényes műsorukat nagycsoportosaink. A Polgármesteri Hivataltól és a Roma Nemzetiségi Önkormányzattól meglepetés ajándékot kaptak, amit majd iskolás korukban is használhatnak.

A szeptemberben kezdődő nevelési évet óvodapedagógus hiánnyal indítottuk, ezért nagyon sok olyan közös óvodai programot nem tudtunk betervezni, amelyek az előző évben megvalósulhattak.

A nevelési év kezdete a gyermekek visszaszoktatásának, az új gyermekek beszoktatásának időszaka. Szeptemberi programjaink: kirándulások, séták, megfigyelések, őszi termények gyűjtése, mustkóstolás Jurisits Edit néninél.

2017 október 30-tól november 13-ig tartottuk a „Tök jó hetet". Szülők segítségével sokfajta tököt gyűjtöttünk, amelyeket a hét folyamán különbözőképpen használtunk fel: az óvoda udvarán mozgásos, ügyességi játékokat játszottunk, a kifúrt tökökből töklámpásokat, a gyermekek ötletei alapján tökfigurákat, a magokból pedig terményképeket készítettünk. A magok kiszárítását és megfestését követően valamennyi csoport matematikai játékokat játszott. A sütőtök kóstolása sem maradhatott el.

A Német Nemzetiségi Hét /2017.11.06-2017.11.10/ a Márton napi hagyományok felelevenítéséhez kapcsolódott. Márton napját megelőző napokban a Papp családnál jártunk, ahol természetes élőhelyén figyelhettük meg a libákat. Mesenapunkon Márton napi énekeken és szent Márton életét bemutató kedves meséken keresztül ismerhették meg a gyermekek a Márton naphoz köthető legendákat. Kipróbálhatták a libatollal írást, a libatollból készült pehelypaplanban fekvést, a Borsószem hercegkisasszony meséje ötlete alapján a „borsószem" keresős játékot. Nyílt napok keretében kértük a szülőket, hogy a Márton napi lámpást együtt készítsék el gyermekeikkel. A szülők örömmel és lelkesen festették a lámpásokat. A hét zárásaként került sor a hagyományos Márton napi felvonulásra, amelyen nagyon sok óvodás vett részt szüleivel.

Az adventi időszakban elkészítettük az adventi koszorúkat, megtekintettük a városi betlehemet, minden pénteken meggyújtottuk az adventi gyertyákat, az előző évek nagyszabású projektjei az idén személyi feltételek hiányában csoportszintűre korlátozódtak.

December 6-án érkezett meg a Mikulás óvodánkba. Érkezését megelőzően lázas készülődés folyt, a gyermekek verseket és énekeket tanultak. Mágocs Város Önkormányzata jóvoltából 100 000 Ft értékben a Mikulás hozta az ajándékokat. A fajátékokat ügyes kezű apukák segítettek összeszerelni.

A tehetséggondozás kiemelten fontos óvodánk számára. A Bokréta tánccsoport sikeresen működik, több alkalommal lehetőséget kaptunk fellépésre. Öregek napja alkalmából felléptünk a mágocsi Rendezvényházban, valamint az Alsómocsoládi Őszi Fény Idősek Otthonában. Felkérést kaptunk a Német Nemzetiségi Önkormányzattól is az adventi teadélutánon való szereplésre, azonban a táncosok közül nagyon sokan megbetegedtek, így sajnos ezt a fellépést le kellett mondanunk.

Az elkövetkezendő években is törekedni fogunk arra, hogy a gyermekek tevékenységbe ágyazott tapasztalatszerzés segítségével bővíthessék ismereteiket és ehhez lehetőség szerint törekszünk a szülők partnerek illetve külső helyszín bevonására.

2018 év programjai

Ebben az évben is megtartjuk a már évek óta hagyománnyá vált témaheteinket:

- „Jó gyakorlat” Farsang
- Vizes napok
- Magyar Népművészet Hete
- Egészséghét
- Lurkók hete
- Ballagás hete
- Tök jó hét
- Német nemzetiségi hét- Szent Márton napja

A bokréta Tánccsoport több alkalommal fellép az óvoda szintű és a városi rendezvényeken.

Az Idősek Otthonával kialakult jó kapcsolatunkat el szeretnénk mélyíteni egy havi rendszerességgel megrendezésre kerülő új közös délelőttel. Az óvodások közös tevékenysége az idősekkel mindkét korosztálynak szép és értékes élményt jelent majd.

2018-ban kezdődik el az óvoda átalakítása és egy bölcsőde építése. Az óvoda átköltözik a könyvtár épületébe, ahol 4 csoport lesz kialakítva. A szépen felújított termekben elegendő hely áll rendelkezésre, hogy óvodásaink megfelelő környezetben tölthessék ezt az egy évet. Az át-

költözés nem jár az óvoda bezárásával, a gyermekek elhelyezése az eddig megszokott szünet beiktatásával fog történni.

Arra törekszünk, hogy a 2018/19-es nevelési évben is hasonlóan az eddigiekhez színvonalas programokat tudjunk kínálni a gyermekeknek és a szülőknek.

Tarnai Nándor Városi Könyvtár és Kulturális Intézmény

„Kultúránk tesz felismerhetővé bennünket, ezért nagy felelősség, hogy miként ápoljuk, és milyen párbeszédet folytatnak a közönséggel, illetve egymással." (Hegedűs D. Géza)

A kulturális szempontokat – a fennmaradt írásos anyagok szerint- a településen már kifejezetten korán figyelembe vették. Mágocson évente átlagosan mintegy 50 ünnep, illetve rendezvény lebonyolítására kerül sor az éppen aktuális rendezvénynaptár szerint. Az önkormányzat szervezésében évről-évre megrendezésre kerülő nemzeti ünnepeken, évfordulókon és megemlékezéseken kívül (mint március 15-e, augusztus 20-a és október 23-a) több fontos, hagyományőrző esemény is van a városban. Vannak többek között táncos mulatságok, közösségi ünnepségek, színjátszó előadások. A programok sokasága, a rendezvények sokszínűsége, az ezekre kiírt pályázati lehetőségek tették indokolttá azt a kezdeményezést, melynek végeredményeként 2014. júliusában létrejött a kulturális intézmények irányítását összefogó Tarnai Nándor Városi Könyvtár és Kulturális Intézmény.

Hozzánk tartozik a Könyvtár, a Művelődési Ház, a Helytörténeti Gyűjtemény és Alkotóház, a Rendezvényház és a Tekepálya, melyek mind külön épületben találhatóak. Olyan többcélú intézmény vagyunk, amely személyi és tárgyi eszközeinek felhasználásával Mágocs város lakosságának biztosítja a feltételeket az élethosszig tartó tanuláshoz, a sokoldalú művelődéshez, a kulturált szórakozáshoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Célunk, olyan felhasználóbarát intézményt működtetni, ahol az ellátás összhangban van a látogatók szükségleteivel, megfelel a közösség igényeinek, és a fenntartó is elégedett annak minőségével.

Könyvtár

„Aki olvasni szeret, az az unalom óráit, amelyek elkerülhetetlenek életünkben, gyönyörűséges órákra cseréli fel.”

A Városi Könyvtár települési feladatokat is ellátó nyilvános könyvtár, a tudásalapú társadalom alapintézménye.

Küldetése, hogy mindenki korlátozás nélkül hozzájusson a dokumentumok különféle típusaihoz, az információhoz a magyar és egyetemes kultúra, valamint a gazdaság valamennyi területén. Tevékenysége során őrzi és ápolja a klasszikus könyv- és könyvtárkultúrához kapcsolódó értékeket, felismeri és használja az új technológiákat, együttműködik országos és régiós könyvtári hálózatokkal és rendszerekkel, a helyi kulturális és gazdasági szervezetekkel. Küldetését folyamatosan bővülő dokumentumállományával, korszerű szolgáltatásaival teljesíti, amelyeket a felhasználók igényeihez alakít. A programokat felkészült szakembereivel és technikai felszereltségével valósítja meg.

Ebben az elgépiesedett világban növekszik az igény a személyes kapcsolatot feltételező hagyományos könyvtáros – olvasó viszony iránt. Ezért a korszerű szolgáltatások bevezetése mellett igyekszünk megtartani könyvtárunk családias, közvetlen hangvételű légkörét.

„ A Könyvtár nem a Tudás Vára, hanem a Megtudás háza”

Könyvtárunk fő feladatának tekinti, hogy a város és vonzáskörzetében élők információhoz való jogát a lehető legszélesebb körben érvényesítse. Segítse a szabadidő hasznos eltöltését, vállalja fel az élethosszig tartó tanulás segítését felhasználói körében. A könyvtár adjon lehetőséget azon készségek elsajátításához, amelyek lehetővé teszik a könyvtárban rendelkezésre álló számítástechnikai és egyéb, a tájékoztatásban szerepet játszó eszközök aktív használatát. Törekedjünk a közéletben való részvétel, a gazdaság, a kultúra, a tudomány és a művészetek kérdéseiben való eligazodás lehetőségének biztosítására. A könyvtár segítse mindazokat, akik az oktatás különféle formáiban vesznek részt.

Rövid távú megvalósítandó céljaink között szerepel egy gyermek olvasósarok kialakítása, ahol már az új generáció olvasóközönsége is megtalálhatja a helyét a könyvek varázslatos világában.

Programjaink:
Minden év április 11- én a Költészet napján útnak indul a „rímstaféta”. A program jelképévé vált vándorbot, mely az egyházaskozári és bikali iskolából indul, majd a mágocsi óvodán és iskolán keresztül a könyvtárban fejezi be útját. Minden résztvevő elhozza és felolvassa a számára kedves, szívéhez közel álló versét, melynek írója és címe felkerül a vándorboton elhelyezett szalagokra.

Könyvtárunk is minden évben csatlakozott a könyvtárakat népszerűsítő Országos Könyvtári Napok című rendezvénysorozathoz. Az elmúlt évben Könyvtárunkban kétszer is tartottunk informatikai tanfolyamot, ahol a város lakosai megismerhették az alapokat a számítástechnika világában.

Helytörténeti Gyűjtemény

„A hagyomány ápolása nem a hamu őrzése,
hanem a láng továbbadása.”

Az intézményünk feladata a gyűjteményben örökségül kapott kulturális javak állagmegóvása, a megfelelő raktározási rend kialakítása és fenntartása, a gyűjteményi anyag feldolgozása, bemutathatóvá tétele.

Az állandó kiállítások folyamatos megújításával, valamint időszaki kiállítások rendezésével cél a helytörténeti emlékek bemutatása. Az intézmény a kulturális emlékezet helyszíne.

Meghatározó szerepe van Mágocs kultúrájának feltárásában, megőrzésében, tudományos feldolgozásában, és e tárgyi és szellemi örökségnek kiállítások formájában való nyilvánosság elé tárásában. A gyűjtemény kulturális örökségünk alapintézménye, értékes gyűjteményi anyaggal bír; műtárgyakban, képi anyagban, írásos, rajzos és egyéb dokumentumokban megtestesülő forrásbázis. A Mágocsi Helytörténeti Gyűjtemény az itt élők, illetve az elszármazottak felajánlásából, gyűjtéséből és saját megőrzött családi „kincseik” átadásának eredményeképpen jött létre. Ápolja, éleszti, bemutatja, terjeszti, és a következő generációknak átadja a mágocsi hagyományokat, különös tekintettel a né-

met nemzetiségi kultúrára. Gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, nyilván tartja. Gyűjti a város, a kistérség történetével kapcsolatos tárgyi, szellemi emlékanyagot. Gyűjti a városra vonatkozó helyismereti, helytörténeti jellegű dokumentumokat, fotókat, illetve információkat. Megfelelően kialakított nyilvántartási rendszerrel a gyűjteményt hozzáférhetővé teszi a kutatások számára. Közművelődési tevékenysége keretében állandó és időszaki kiállításokat, programokat rendez. Széleskörűen tájékoztatja a város lakosságát tevékenységéről, nyitva tartási idejéről.

Élő Múzeum

Városunk és kulturális intézményeink a hagyományok őrzése és ápolása mellett nagy hangsúlyt fektet a generációk összekapcsolására, és a generációk közötti híd megépítésére. Ez inspirálta a szervezőket arra, hogy minden év szeptemberében életre keltik a Helytörténeti Gyűjteményt. A rendezvény célja, hogy Mágocs történelmét, hagyományait, az itt élők mindennapjait és szokásait, a használati tárgyak működését az idősebb generáció ismertesse meg a fiatalokkal.

A régmúlt idők hangulatát idéző citera megszólaltatása, a parazsas vasaló használatának megismerése, a rokkával való szövés, a horgolás és a zokni kötés mellett megismerkedhettek a gyerekek a cipész és a seprőkötő mesterségével. Bepillantást nyerhettek a patkolókovács, a keramikus és az asztalos mester munkájába. Megtanultak csuhébabát és virágkoszorút kötni, megismerhették a szőlészet csínját-bínját. Az idei év-

ben még mesésebbé, interaktívabbá tettük a hozzánk ellátogató közel 400 gyerek napját, hiszen a népmesékhez kapcsolódó rejtvényes feladatok megoldásával juthattak el egyik helyszínről a másikra.

Élő múzeumi helyszíneinken a hagyományos tudás ma is használható elemeit, a közösség kulturális értékeit igyekszünk bemutatni. Olyan praktikus tudásátadás közvetítését kérjük a Mágocson élő idősebb generációtól, melyet bárki bártan felhasználhat napjainkban is. Alapelvünk a környezettudatos szemlélet, a mai rohanó és elgépiesedett világ lelassítása, az egészséges életmódra nevelés, a természet adta kincsek meg- és felismerése, amelyhez a történeti múltunk hitelesség ad megalapozott hátteret.

Művelődési Ház

„A kultúra abban a tudatban gyökerezik, hogy vannak dolgok, melyek nem haszonért valók, és mégis nélkülözhetetlenek.”

Mágocs kulturális művelődésének története régi időkre tekint vissza, mindenkori életéhez hozzátartozott a művelődés, szórakozás, a szabadidő kulturált eltöltése.

A helyi társadalomban az egyén és a csoportok igényei, érdekei és értékei a legfontosabbak. A közösség tradíciókat őriz, ideológiákat képvisel, melyek a felnövekvő nemzedék számára is értékek.

Elődeink éppúgy feladatuknak érezték a tanítás mellett a hagyományok ápolását, éltetését, továbbadását, különböző programok, rendezvények lebonyolítását, mint napjainkban, annál is inkább, mivel környezetünkben is az évek során folyamatosan igény mutatkozott és mutatkozik ma is a monoton dolgos hétköznapok mellett a kikapcsolódásra, együttlétekre, szórakozásra, ismereteink gyarapítására.

Ezen igények felkeltésére és kiszolgálására hivatott intézményünk, mely lehetőséget adott és ad azóta is a művelődésre, a nemzeti és egyetemes kulturális örökség javaihoz való hozzájutásra a fiatal, felnőtt- és idős korosztály számára egyaránt, melyekkel javítja a polgárok és helyi közösségek életminőségét.

Kínálatunkkal próbáljuk a helyi művelődési palettát minél színesebbé tenni, közművelődési tevékenységünk során a legfontosabb érték a közösség.

Olyan társadalomban élünk, amelyben mindent meghatároz a pénz, a pénz utáni hajsza, mely mellett az igazi emberi értékek, a művelődési igények és szokások is átalakulnak, nem mindig pozitív irányba. A mindennapi létezésért vívott harcban eltompulnak az érzések, a szép, a jó iránti vágyunk, a kultúra is leértékelődik, igénytelenné, a pénz kiszolgálójává válik. Nehéz ilyen helyzetben igazi értéket közvetíteni, teremteni. Rohanó világunkban mégis meg kell állnunk egy-egy pillanatra, hogy pihenjünk, szórakozzunk, közösségi élményekből töltekezzünk.

A művelődési ház alapvető küldetése a kultúraközvetítés, amely egyrészt mindenki feladata, hiszen ez az emberré válás útja, így adja tovább a közösség a tudását, de a szakember feladata is, hogy lehetőség nyíljon minden korosztály kulturális, művelődési igényének kielégítésére óvodától az idős korig.

Szeretnénk elérni, hogy a helyi közösségi munka a személyes kibontakozásnak, az ismeretek megszerzésének, a képességek bővítésének is forrása legyen, előnyben részesítve a kezdeményező- és alkotókészséget, lehetővé téve, hogy az emberek inkább cselekvők, mint felhasználók és fogyasztók legyenek.

Programjaink:

Ünnepek, városi rendezvények

A hagyományos városi megemlékezések, ünnepségek megszervezését Mágocs Város Önkormányzatával közösen végezzük. Intézményünk a rendezvények kulturális részét szervezi meg, egyezteti le a közreműködőkkel, biztosítja a szükséges technikai feltételeket, valamint a rendezvényekhez tartozó kiadványok (meghívó, plakát) grafikai és sokszorosítási munkálatait.

- Városi Farsang
- Városi Nőnap
- Március 15.

- Június 4. – Trianon, a nemzeti összetartozás napja
- Június eleje – Pedagógus nap
- Szent István ünnepe – Augusztus 20.
- Város Napja-Szüreti Fesztivál
- Október 1. – Idősek napja
- Október 6. – Aradi vértanúk napja
- Október 23. – 1956-os forradalom napja

- November – Mágocsi Disznótoros és Kolbásztöltő Fesztivál
- December 1. – Támogatók estje

Önálló programjaink:

- Egészségnap
- Közösségek hete
- Múzeumi majális
- Gyermeknap
- Élő Múzeum
- Öröm-zene-fesztivál
- Országos Könyvtári napok
- Múzeumok hete
- Múzeumok éjszakája
- Bálok
- Óévbúcsúztató mulatság
- Adventi vásár
- Gasztromozi
- Tarnai Nándor területi mese-, és prózamondó verseny
- Állandó és időszakos kiállítások a Helytörténeti Gyűjteményben
- Kreatív foglalkozások
- A Felnőtt színjátszó csoport előadásai

Együttműködés, kapcsolatok

„Ha valaki egyedül álmodik, az csak egy álom. Ha sokan álmodnak együtt, az egy új valóság kezdete.”

Szakmai szervezetek
Az intézmény a jó kapcsolat ápolására törekszik a fenntartó önkormányzattal és annak irányító és szakmai szerveivel, bizottságaival. Az intézmény továbbra is aktív résztvevője az országos közművelődési hálózatnak. A szakmai szervezetek által rendezett konferenciákon, szakmai fórumokon rendszeresen részt vesznek az intézmény munkatársai. Igyekszünk kihasználni a díjtalan továbbképzéseket, melyeket uniós vagy egyéb források tesznek lehetővé.

Nemzetiségi Önkormányzatok
Mágocs városában működő nemzetiségi önkormányzatokkal szoros a kulturális együttműködésünk. A Német Nemzetiségi Önkormányzattal évente több eseményt bonyolítunk le közös szervezésben, mely rendezvények keretében saját népi kultúrájukat, hagyományaikat ismerheti meg a lakosság. Idén is beépülnek az önkormányzatok által szervezett kulturális programelemek a rendezvények közé. A Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Német Nemzetiségi Egyesület hagyományőrző eseményei elsősorban az egyházi ünnepek köré szerveződnek. Ilyen az adventi tea- és barkácsdélután (itt a fiatalok gyűlnek össze, és együtt készítenek ajándékokat, díszeket, így készülve a karácsonyra).

Oktatási intézmények
A művelődési ház kínálatának nagy része az óvodás, általános iskolás korosztályt célozza meg. Az intézmények igazgatóival és pedagógusaival hatékony munkakapcsolat alakult ki az elmúlt évek folyamán, aminek köszönhetően kölcsönösen segítjük egymás munkáját. Az iskola, és az óvoda kiemelt programjait intézményünkben tartja, kihasználva a színházterem adottságait, valamint az egyéb technikai, infrastrukturális hátteret.

Civil szervezetek

A civil szervezetek, egyesületek rendezvényei is említésre méltók, hiszen jelentős számú programmal kedveskednek a település lakosságának. A városban működő egyesületek is tevékenyen részt vesznek a közösség életében. A Mágocsi Nyugdíjas Egyesületnek számos rendezvénye a Művelődési Ház falain belül valósul meg. Az általuk szervezett kulturális rendezvényeken felül heti rendszerességgel itt tartják klubfoglalkozásaikat.

A Nyugdíjas kórus településünk szinte valamennyi rendezvényén színvonalas műsorral áll színpadra. A település életében különösen jelentős szerepet tölt be a zene, amelyet jól példáz, hogy 1960-tól számos ének- és zenekar alakult itt. A mágocsi Földműves Szövetkezet vegyeskara az 1950-es évek második felében Balatoni Mátyás karnagy vezetésével országos sikereket ért el. Ennek elismeréseként Kodály Zoltán hozzájárulásával és jelenlétében tartott hangversenyen megadatott a kitüntetés, hogy felvehette a Kodály Vegyes Kar nevet. A mester ezt mindössze két énekkarnak engedte meg: az egyik a galántai 1942-től, majd 1960-tól a mágocsi vegyeskar. Az iskolai zeneoktatás eredményeként 1996-ban megalakult , rendszeresen hangversenyt is adó ifjúsági fúvószenekar is városunk büszkeségei közé sorolható. Az elmúlt évek során a zenekar a Tarnai Nándor Városi Könyvtár és Kulturális Intézménnyel karöltve számos programot valósított meg együtt, ezzel is színesítve Mágocs életének kulturális palettáját.

Legfőbb célkitűzésünk az összefogás, hiszen városunk kulturális jövője csakis ebben rejlik, mert aki az összefogásnak szenteli magát, határtalan erőt és ihletet meríthet belőle, az összefogás teheti valóssá álmainkat. Azért dolgozunk, hogy amikor év végén számot adunk az elmúlt év eseményeiről elmondhassuk azt, hogy a mi mesénk igaz történetté, az álmunk valósággá lett.

A rendezvénynaptárunk nem teljes, intézményeink és civil szervezeteink programjaival folyamatosan bővül.

Szociális Gondozási Központ és Konyha Mágocs

A Szociális Gondozási Központ és Konyha fennállásának 40.évfordulóját ünnepelte 2017 október huszadikán.

Hőnig Mária polgármester köszöntő beszédével nyitotta meg az ünnepséget. Elmondta, hogy Mágocson már 40 éve biztosított a szociális ellátások rendszere az azt igénylők részére: a házi gondozás, az étkeztetés, a napközbeni klubszerű ellátás és a bentlakásos ellátás egyaránt. A szolgáltatások bővítése folyamatos feladata az önkormányzatnak és az intézménynek egyaránt.

„Minden nemzedék élete olyan egy kicsit, mint a homokóra. A homokszemek előbb utóbb lefutnak a felső részből az alsóba. Mindegyik máskor és máskor. Mindegyiknek más története van, de egyik homokszemnek sincs története a többiek nélkül. Sem azok nélkül, akik felül vannak, sem azok nélkül, akik alul vannak."

Ezt követően az idős otthonban lakók és a nappali ellátásban résztvevők közös énekét hallhattuk.

Dravecz István településünk rendezvényeinek rendszeres szereplője, e jeles alkalomra saját költeményével készült.

Müller Nándorné intézményvezető beszédében elmondta, hogy az intézmény a 40 éves működése alatt milyen átalakulásokon ment keresztül. Az intézményben ellátott szakfeladatokról készült egy kisfilm, melyben az ellátást igénybe vevők mondják el tapasztalataikat, gondolataikat az általuk igénybe vett szolgáltatásról.

1977. október 17-én, Öregek napközi otthonaként 20 fő nappali ellátásával kezdte meg működését az intézmény. Az ellátás a mai napig is működik ugyanazon a helyen 30 fővel. A házi segítségnyújtás keretein belül a cél, hogy az idős ember a saját, megszokott környezetében élhessen. A filmben olyan idősekkel beszélgettünk, akik több éve igénylik a házi gondozást, és a szociális étkeztetést egyaránt.

A Gondozási Központ 150 adagos saját konyhával rendelkezik, a szociálisan rászorulók részére étkeztetést biztosít Mágocson, valamint ellátási szerződéssel Nagyhajmás és Mekényes településeken is.

Növekszik azoknak az aránya, akik betegségük, elesettségük miatt állandó, rendszeres gondozást igényelnek. Sokan életük munkáját hátrahagyva, kénytelenek elhagyni megszokott otthonukat, lakókörnyezetüket. Az intézmény jelenleg 35 fő számára biztosít állandó felügyeletet, a várólistára is többszörös túljelentkezés a jellemző.

Az intézmény mindennapjajairól Keszler Teréz adott interjút, aki már több évtizede az otthon lakója. Ahhoz hogy idősek otthonába lakók még komfortosabban érezzék magukat, még több inger érje őket a kül-

világ felől, önkéntes segítők látogatják a lakókat. Erről beszélt Szabó Mátyásné is, aki önzetlenül, heti rendszerességgel jár az idősekhez. Az intézmény jó kapcsolatot ápol a Mágocson tevékenykedő egyesületekkel. Az egyesületek képviselői elmondták, hogy milyen napi tevékenység fűzi őket az intézményhez.

Az idősellátás mellett 2014 január 1-jétől a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat is szerepet kapott az intézmény feladatai között Mágocson, Alsómocsoládon, Mekényesen és Nagyhajmáson ellátási szerződéssel. Az interjúban elhangzott, hogy milyen nagy igény van a szolgáltatásra, sok információt, tanácsot és tárgyi segítséget nyújtanak a családsegítők.

2016 szeptemberében szociális gondozó és ápoló képzés indult a városban 12 fővel, ahol a Szociális Gondozási Központ biztosít gyakorlati oktatást a tanulóknak. Az egyik tanuló mondta el, hogy az itt eltöltött gyakorlati idő alatt megerősítést nyert a szociális elhivatottsága az idősek gondozása iránt. A diákok munkája nagy segítség a gondozó személyzet számára a nyári hónapok alatt.

Tapasztalatait a nyári munkáról Rajczi Viktória mondta el. Sétáltatásban, felolvasásban, étkeztetésben segítette a bentlakókat. Az önkormányzat pályázik a településen belül a közmunka programra, mely hosszabb távú segítséget jelent a munkaerő kisegítésében. Az intézményben végzett munkájáról mondta el tapasztalatait Dravecz István.

A műsor folytatásaként a Mágocsi Nyugdíjas Énekkara következett, akikkel az évek alatt szoros kapcsolata alakult ki intézményünknek, ők rendszeresen visszatérő vendégeink. Vidám dalaikat hallhattuk.

Tálász Zsolt aktív tagja a Mágocsi kulturális életnek, zongorán 8 éve játszik, 40 saját darabbal büszkélkedhet. Előadásában Bach: Jesu Bleibet Meine Freude: Jézus maradj örömöm című művét hallhattuk.

Hőnig Mária és Müller Nándorné virággal és ajándékcsomaggal köszöntötte intézményünk legidősebb lakóját, a 95 éves Szakáll Géza-Mátyásnét.

Ezt követően a mindennapi munkájukért elismerésül díjat kaptak azok, akik már régóta intézményünk lelkiismeretes

dolgozói: Staub Tiborné, Hrotkó Istvánné és a munkánkat közvetlenül segítő szakemberek: dr.Pomsár János és Várdáné dr.Bálint Éva.

Karl-Heinz Halbich a Meissenből érkező idősek otthonának vezetőjén keresztül köszönetünket és jókívánságainkat tolmácsoltuk Ágnes Hausmannak, aki egészségi állapota miatt nem lehetett körünkben. Ági néni a kitelepítés előtt mágocsi lakos volt, adománygyűjtést szervezett Meissenben és környékén az idősek otthona számára, ezért a képviselő testület 2015-ben Mágocs Városért kitüntető címet adományozott neki.

Egy szál virággal kedveskedtünk nyugdíjba vonult dolgozóinknak. A műsor zárásaként időseink és a Gondozási Központ munkatársai vidám jeleneteket adtak elő, amelyek jól tükrözik lakóink és dolgozóink szoros kapcsolatát.

A Művelődési Ház kistermében állófogadást rendeztünk. A születésnap elmaradhatatlan kelléke a torta. Gyertyagyújtással zártuk a jubileumi ünnepségünket.

Jeles események

A Szociális Gondozási Központ szervezésében április közepén Húsvéti Locsolóbált rendeztünk.

Vendégünk volt Hőnig Mária polgármester, Dr. Morvay Klaudia jegyző, a Mágocsi Polgárőr Egyesület tagjai, és a Mágocsi Nyugdíjas klub tagjai.

Az idei évben is több intézményből elfogadták meghívásunkat. Vendégeink érkeztek a Kaposszekcsői Evangélikus Diakóniai Otthonból, a Skóciai Szent Margit Gondozóotthonból, a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézményből, a Mosdósi Kiss Ferenc Református Idősek Otthonából, Tamásiból, és az Egyházaskozári Idősek Klubjából.

Színvonalas előadásukkal a bált a Kozármislenyi Baráti Dalkör nyitotta meg, vezetőjük Lieber Andrásné pedig saját verseiből olvasott fel nekünk.

Mindenki jól érezte magát, időseink sokat táncoltak, beszélgettek, ismerkedtek más intézmények lakóival, dolgozóival. A zenét Nyisztor György szolgáltatta.

A finom vacsorát az idősek otthonának konyhai dolgozói, a tortát az iskola konyha dolgozói készítették. A süteményeket az intézmény dolgozói sütötték.

A délutánból az estébe nyúló bál remek hangulatban telt, mindenki kedvére kitáncolhatta magát.

Egy tartalmas délutánt töltöttünk el együtt, bízva benne, hogy a jó kapcsolat továbbra is megmarad időseink és az intézmények között.

A Gondozási Központ az idei évben, már 5. alkalommal rendezte meg az Idősek Dalversenyét. A régió 13 bentlakásos otthonából és Idősek nappali ellátásából jelentkeztek a résztvevők. Az idősek kívánságának eleget téve az egyéni versenyzők mellett, csapatok jelentkezését is elfogadtuk.

A műsort a Mágocsi Általános Iskola 7. osztályos tanulója, Kovács Melissa indította, a Regionális Mesemondó versenyen ezüst minősítést nyert Ádám és Éva című székely mesejével. Tálász Zsolt saját szerzeményű zongorajátékával kápráztatta el a jelenlévőket. A köszöntőt Kiss Ferenc alpolgármester úrtól hallhattuk.

A zsűri tagjai voltak: Halmai Gáborné Zsuzsa Észak-Hegyháti Unió Nonprofit Kft. szakmai vezetője, Fehér Jánosné – Márti – a Dombóvári Egyesített Szociális Intézmények nyugalmazott igazgatója, Schottné Gloiber Ida a Mágocsi Tarnai Nándor Városi Könyvtár és Kulturális Intézmény vezetője.

Először az egyéni indulók, majd a csapatok énekeltek. Volt sok vidám, komoly, vicces dal.

Minden indulót nagy tapssal jutalmazott a közönség, akik megtöltötték a Művelődési Ház nagytermét. A minden résztvevő emléklapot és könyvet kapott szerepléséért.

Amíg a zsűri meghozta döntését, finom pogácsával, és rétessel kínáltuk vendégeinket.

A zsűri több különdíjat is kiosztott.

Intézményünket Fürge Imréné Gizi néni és Hohmann Erika képviselte. Erika előadását a zsűri tagjai különdíjjal jutalmazták.

Külön köszönet az egyéni versenyzők és a csapatok felkészítéséért az intézményekben dolgozó kollégáknak.

Pályázataink 2016-2017

Településünk önkormányzata saját erőforrásaink mellett aktív pályázati munkával is igyekszik segíteni stratégiai céljaink megvalósulását, fejlesztési elképzeléseink valóra válását. Ezt mutatjuk be az alábbiakban:

Sor-szám	Pályázat megnevezése	Pályázati azonosító	Pályázat teljes költsége (Ft)	Támogatás mértéke (Ft)	Megjegyzés
2	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Iskola)	TOP-3.2.1-15-BA1 (Mágocs-Hegyháti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola energetikai korszerűsítése a káros-anyag kibocsátás csökkentése céljából)	160.893.015	100%	támogatott 160.893.015
3	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok (szegregáció)	TOP-5.2.1-15 („Közösen élhetőbb lakókörnyezetünkért, mindennapjainkért” Mágocson)	75.000.000	100%	támogatott 75.000.000
4	Leromlott városi területek rehabilitációja	TOP-4.3.1-15 („Élhetőbb lakókörnyezetünkért” Mágocson)	200.000.000	100%	támogatott 200.000.000
6	A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	TOP-1.4.1-15-BA1-2016-00005 (Bölcsőde kialakítás és Óvoda fejlesztés Mágocs Városában)	222.153.123	100%	támogatott 222.153.123

Sor-szám	Pályázat megnevezése	Pályázati azonosító	Pályázat teljes költsége (Ft)	Támogatás mértéke (Ft)	Megjegyzés
9	Nemzeti Szabadidős-Egészség Sportpark Program	1314/2016. (VI. 30.) Korm. hat. NFM	1 db B típusú, 1 db C típusú sportpark	100%	C típusú támogatott
10	„Büszkeségpontok" pályázat	KKETTKK-56P-02-0394	431.800	381.800	támogatott 381.800
11	Külterületi helyi közutak fejlesztése és önkormányzati utak kezelését biztosító gépek beszerzése	VP6-7.2.1-7.4.1.2-16	10.441.104	9.919.049	Elbírálás alatt
12	Akadálymentes mosdó és nyelvi labor kialakítása a Tarnai Nándor Városi Könyvtárban	EFOP-4.1.8-16		100%	Elbírálás alatt
13	Mágocs Művelődési Ház épületének felújítása	EFOP-4.1.7-16		100%	Elbírálás alatt

MEKÉNYES

2017. ÉVI ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

Az elmúlt télen megrendezésre került a helyi **„Ki, mennyit tud”** vetélkedő, 5 csapat részvételével. Műveltségi kvíz, vers memorizálás, totó, sztárvilág, activity, tippelő, film memória feladatokban mérhették össze tudásukat a résztvevő csapatok. Az egész estét betöltő vetélkedő alatt kiderült, a felnőttek is tudnak önfeledten játszani, vetélkedni. Az önkormányzat az 1. helyezett csapatot vacsorautalvánnyal, a 2. és 3. helyezetteket pedig ajándékutalvánnyal jutalmazta.

Minden évben egy-két közösségi színházlátogatásra is sor kerül, idén májusban a Pécsi Nemzeti Színházban a **Meseautó** című zenés vígjátékot tekinthették meg az érdeklődők.

Településünkön nagyon nehéz megszólítani az embereket, bevonni a közösségi életbe, ezért a Mikrotérségi Unió javaslatára egy facebook csoportot hoztunk létre **„Mekényesi kispad- Falusi hírharang”** néven. Itt a hagyományos értesítési formákon túl, modern eszközt igénybe véve értesíthetők a csoport tagjai a település eseményeiről, történéseiről, megmutathatjuk értékeinket, bemutathatjuk azokat, akikre büszkék lehetünk.

Anyák napja:
Az édesanyákra emlékezve a gyerekek kézműves foglalkozás keretében készíthették el az anyák napi ajándékukat, édesanyák és gyermekeik együttműködve.

Május 1-jei főzőverseny: Az idei évben is volt lehetőség arra, hogy családok, baráti társaságok mutassák meg főzési tudományukat. Néhányan éltek is ezzel a lehetőséggel, bár kevesebben, mint tavaly.

Júniusban lebonyolításra került egy 14 km hosszúságú **biciklitúra Annafürdőre**. A programon résztvevők fél távnál tettek egy sétát az erdei létesítmény területén is.

Június 10-én Alsómocsoládon mi is jelen voltunk a **Mikrotérségi Családi Napon**. Településünk helyi fellépővel, kézműves termékkel, valamint főző- illetve Öt Próba csapattal volt részese az eseménynek.

Június 21-én a helyi gyerekeknek lehetőségük volt egy **gyalogtúrán** részt venni. A szomszédos **Lengyel településen** megtekintették a kastélyt és a hozzátartozó parkot, majd az úti cél Annafürdő volt.

A közel 7 km-es **túrán a Hunyor tanösvényen** a helyi növény- és állatvilág jellegzetességeiről, táji, természeti sajátosságairól szerezhettek ismeretet a gyerekek. Megismerkedtek erdeink nagyvad fajaival, és vaddisznó etetésen is részt vettek. A kirándulás során a horgásztavat is megtekintették, mely körül számos őshonos fafajtát láttak. Kipróbálták az erdei játszóteret, és a nem rég átadásra került Lombkorona tanösvényen mentek fel a kilátóra és gyönyörködtek az erdőben.

Nagyhajmás településnek köszönhetően, június 28-tól július 2-ig, öt mekényesi gyerek is részese lehetett az általuk szervezett német-magyar tábornak. A gyerekek sok színes programon vettek részt, élményekkel gazdagon térhettek haza.

Július 21-én **biciklis ügyességi vetélkedő** valósult meg, biciklitúrával egybekötve. A résztvevő gyerekek közül a legügyesebb lány, illetve fiú kupával lett jutalmazva, melyet egy településen élő holland házaspár ajánlott fel az eseményre. De egy gyerek sem távozott szomorúan, hisz a feladatokat mindenki teljesítette és a részvétel egy-egy tábla Milka csokival lett jutalmazva.

Az idei nyáron **Balatonlellére közösségi kirándulást** szerveztünk, melyre július 29-én került sor. Az útiköltséget a gyerekeknek 18 éves korig az önkormányzat állta. A kiránduláson 54 fő vett részt és az időjárás is kedvezett a fürdőzéshez.

A nyári szünetben a településen **játszóház** működik, melyen igyekszünk változatos programokat biztosítani a gyerekek számára, így lehetőségük van kreatív dolgok készítésére, mókás feladatok teljesítésére, részt vehetnek egyéni, vagy csoportos kisebb vetélkedőkön, versenyeken, melyek sikerélményhez juttatják őket.

A kisebbek nagyon szeretnek a „nagyok” közelében lenni, játszani velük. Nagyon kedvelt program, amikor a környező határban, vagy erdőben valósul meg egy-egy kirándulás. A csoportos foglalkozásnál, a saját szintjüknek megfelelő játékos feladatokat oldanak meg, a nagyobbak pedig szívesen a segítségükre vannak, illetve esetenként,saját maguk háttérbe helyezésével kedveznek a kisebbek játékban való szerepvállalásában. Megszokott dolog a sport foglalkozásokon, hogy a csapatok vegyesen vannak kialakítva és jól megfigyelhető, hogy a különböző feladatok teljesítésénél az idősebbek nem türel-

metlenek a kisebbekkel szemben, igazi gyerek közösséget alkotnak. A játszóház, mint közösségi tér lehetőséget ad, hogy a különböző korcsoportú gyerekek jobban megismerjék, elfogadják egymást, tudjanak együtt is játszani. Megteremti azt a kapcsolatot, mely a jövőben is az egymáshoz való viszonyuk meghatározó tényezője lesz.

Falunap: Két év kihagyás után 2017. augusztus 12-én ismét volt falunap. Színes program, jó hangulat és finom ebéd várta az érdeklődőket.

Idősek napja: Novemberben került megrendezésre az idősek napja, ami csak az idősekről szólt. A helybéli gyerekek műsorát követően finom vacsora és desszert várta a megjelenteket, és miután mindenki jóllakott, táncolhatott kifulladásig.

Immár hagyományosan minden évben az őszi programok közé tartozik novemberben a **Halloween Party**, illetve a **Márton nap**. Halloweenkor számos töklámpás került kifaragásra, melyek a sötétben rém ijesz(tök) voltak. Este a gyerekek csokit és cukrot csaltak a faluban, majd bátorságpróbán vettek részt. A vacsoramenü – „puffadt hullakezek meleg teával" – illett az esemény hangulatához.

A Márton napon a résztvevő gyerekek papírlámpást készítettek, mellyel a bennük lévő mécses meggyújtása után a kultúrház folyosóját díszítették. Ezután Márton püspök szerte-szét bújó libáit keresték meg. Természetesen a programról nem hiányozhatott a forró tea és a libazsíros kenyér hagymával.

Egy településnek akkor van jelene és jövője, ha ismerjük, tiszteljük, és nem felejtjük el a múltját.

Ennek a mottónak a jegyében szerveztük meg november végén **„Múlt idéző közösségi beszélgetésünket”**. Az eseményre főként a régmúltra emlékező időseket hívtuk meg, de bárki kapcsolódhatott a programhoz, akit érdekel a település múltja. Számos értékes információ, név, szokás, vidám és szomorú történet került elő a beszélgetés során.

Mekényesi Hazaváró találkozó

Településünk önkormányzata jövő év nyarára találkozót szervez a **Mekényesi Általános Iskolában végzettek** számára, melynek azért van nagy jelentősége, mert már közel 30 éve megszűnt a helyi iskola. Ez nagy feladat mindenki számára, terveink között szerepel régi tablók, fényképek keresése, esetleges felújítása, a volt iskola épületében egy tanterem berendezése olyan emléktárgyakkal, berendezésekkel, mely mindenki számára megidézi a közös múltat. A volt diákok felkutatása, kapcsolatok keresése – minden, ami egy ilyen nagy találkozás megszervezéséhez szükséges – komoly kihívás, de ugyanakkor felemelő érzés mindazoknak, akik részt vállalnak ezen ügy sikere érdekében. A létrehozott közösségi csoport (Mekényesi kispad) ennek a célnak nagyon jó kapcsolódási pontja.

HELYI ÉRTÉKEK

A temetői gesztenyefasor

Az első világháború után Mekényes 51 katonát gyászolt. Az ő emlékükre ültették a hozzátartozók és a község lakói a temetődombon az ötvenegy gesztenyefát az út két oldalán. Mindegyik mellett elhelyeztek egy kis táblát, amelyek sokáig őrizték az elhunytak nevét. Sajnos ezek a táblácskák már nincsenek meg, és az elesettek teljes névsorát sem tudjuk ma már. A templomban őrzött Hősök Könyvében 36 elesett katona neve van bejegyezve, azoké, akiknek az özvegye vagy árvája az államtól támogatást kaptak.

A kiszáradt fákat 2006-ban pótoltuk.

Mekényesen a temető két részből áll, a régi és új temetőből. Szórványosan még találhatók nagyon régi sírkövek is. 1945. április 11-én a II. világháborúban elesett és a határban eltemetett 6 német és 3 orosz katonát újratemették a mekényesi temetőben. Később az 1960-as években az orosz katonák maradványait a szovjet állam hazaszállíttatta.

Paplak

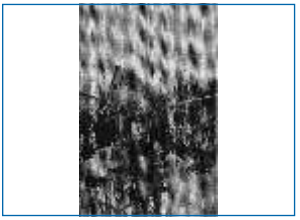

régen most az ébenfa bútorzat

Az evangélikus egyház tulajdonában lévő paplakot 1903-1904-ben építették, majd 1929-ben vezették be az áramot az épületbe. 1918. február 10-én Büki Jenőt választotta meg a német nyelvű gyülekezet lelkészéül. Kiemelkedő munkát végzett tanítóival a község kulturális fejlesztésében, az ifjúság nevelésében. Lelkészi szolgálatát szinte haláláig nagy odaadással végezte. A paplakban kialakításra került egy emlékszoba, mely az eredeti ébenfa bútorokkal van berendezve és a Büki család tulajdona.

Letelepedési emlékmű

az emlékmű most és régen Emlékmű avatás 1935

A letelepedési emlékmű 1935-ben épült, a település alapításának 200. évfordulójának alkalmából. Méltó megemlékezés azok részéről, kiknek elődjei felvirágoztatták a települést. Az évszázados küzdelem meghoz-

ta eredményét, hiszen a 19. században Mekényes a környék legjelentősebb evangélikus központjává nőtte ki magát. Pedig nem volt könnyű dolguk. És ezt azok is tudták, akik az emlékművet megépítették. Viszont azt nem sejthették, hogy 10 év elteltével (1945 és az azt követő pár év) véget ér egy folyamatosan, de biztosan fejlődő korszak, és elkezdődik egy folyamatosan, de biztosan hanyatló időszak.

A település mai lakói nem érzik igazán magukénak az emlékművet, történetét sem mindenki ismeri, mégis nagyon fontos, hogy megőrizzük az utókor számára. A település alapítói a lehetetlent nem ismerve, egy nagyon nehéz történelmi időszakban hoztak létre egy olyan szorgalmas és összetartó közösséget, mely példaértékű lehetne a mai generációk számára. Ez az emlékmű legyen bizonyítéka annak, hogy nincs lehetetlen.

A híres Mekényesi férfikórus

A kórus megalakulásáról nincs pontos dátum, alapítója Heinrich Becht kántortanító volt, aki 1926-ig vezette a dalosokat. Elsősorban egyházi énekeket adtak elő különböző vallási rendezvényeken. Becht tanító úrtól Sebastian Reidl vette át a kórus vezetését, akinek a munkája révén a falu határain kívül is ismerté váltak. 1933-ban egy versenyen vándorserleget nyertek Mecsekalján, 1934-ben négyszólamú kórusként 2. helyen végeztek Harkányban. A legnagyobb sikerüket 1938.04.19-én érték el, amikor is a Magyar Rádió Budapesti Stúdiójában léptek fel 43 énekessel. Néhány héttel a fellépés után Reidl tanító urat az evangélikus egyházvezetés Debrecenbe hívta. Heinrich Müller kántortanító vette át a kórus vezetését, de a második világháború kitörése után rövid idővel feloszlott a dalárda.

Természeti értékeink

Mekényes mellett elterülő erdőség a környék legnagyobb kiterjedésű erdeje. A tölgyben, bükkben, gyertyánban gazdag erdő egyik meghatározó növénye a szigeteket alkotó, védett szúrós csodabogyó. Örökzöld, évelő növény, terméseés húsos piros bogyó.

A lösz földtörténeti mércével nézve nagyon fiatal anyag, a Magyarországon gyakori agyagos-iszapos, úgynevezett pannóniai üledékek néhány millió évesek. Mekényesen és környezetében számos löszfalat, löszfalba vájt pincét, lösz-szurdikot láthat az erre járó turista.

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK…

Berki József Gergely

1986. október 22-én születtem Dombóváron, családom 3. gyermekeként. Általános iskolai tanulmányaimat a Mágocsi Általános és Zeneiskolában végeztem el, ezt követően, Lengyelen az Apponyi Sándor Mezőgazdasági szakiskolában tanultam, majd ott érettségiztem, és Dombóváron az 516-os Szakiskolában szakács végzettséget szereztem. Az iskola befejezése után Ausztriában vállaltam munkát, ott dolgoztam 4 évig.

– Mi motivált arra, hogy festészettel foglalkozz?

– Egészségügyi problémák miatt addigi munkámmal kénytelen voltam egy időre felhagyni. Ez idő alatt időtöltésként festészettel kezdtem foglalkozni, először csak vízfestékkel, temperával. Fogalmam sem volt arról, hogy ehhez tehetségem lenne, hisz rajzból soha nem jeleskedtem iskolai tanulmányaim során.

Néhány elkészült, számomra is tetsző kép után éreztem úgy, hogy ezt nem szabad abbahagynom és esetleg komolyabban kellene vele foglalkoznom; ekkor váltottam vászonra és olajfestékre.

– Első képeid inkább hegyvidéket ábrázolnak. Mennyire köszönhető ez az Ausztriában töltött éveknek?

– Az Ausztriában eltöltött évek élménye kezdetben megjelentek munkáimban, hisz azt kényszerültem ott hagyni. Később váltottam más jellegű tájképekre. Mekényesen nőttem fel és Mekényes is festői szépségű helyen fekszik. A falu és határa, az erdők nagyon sok festményemen jelennek meg.

– Hogyan jutottál el addig, hogy műveid a tágabb közönség számára is láthatóvá váltak?

– 2017 áprilisában meghirdettek egy országos amatőr festőversenyt. Ekkor került először nagyobb nyilvánosság elé egy festményem a facebookon. Szavazatok alapján választották be művemet a legjobb 25 alkotás közé, így került kiállításra Kecskeméten a Bács- Kiskun megyei Kereskedelmi és Iparkamara épületében.

Ekkor még csak egy éve festettem és nagyon jó érzéssel töltött el, hogy országos versenyen a legjobb 25 közé bekerült a „Tavaszi Virágcsokor" című képem.

Nagy örömömre szolgált, amikor az idei Falunapon lehetőséget kaptam egy kiállításra a helyi könyvtárban. Számomra meglepő volt, hogy milyen sokan látogatták meg a kiállítást és mindenkitől pozitív visszajelzést kaptam.

Jelenleg a festményeimet, a *Facebookon, „Berki Art"* oldalon tekinthetik meg az érdeklődők.

– Tavaszal alkotótáborban is jártál. Mennyiben segítik ezek a táborok a szakmai fejlődésedet?

– Minden alkotótábor segíti a fejlődésemet festészet területén. Úgy gondolom, hogy mindig és mindenkitől, bárhol lehet tanulni. Egyre szebb technikával és egyre jobb képekkel próbálom a természetet meg-

örökíteni. Az alkotótáborokban fontos az együtt alkotás élménye, valamint nagy szerepe van a kapcsolatok építésében is.

Tavasszal Alsónánán vettem részt alkotótáborban Nagy Krisztián vezetésével (Kínva Art) tőle sok bíztatást kaptam. Ez a tábor munkáimra és fejlődésemre nagy hatással volt. Új technikákat tanultam és az általam használt technikák javításában is segítséget kaptam.

Jelenleg online tanfolyamokon veszek részt.

– Kezdőként kik segítettek?

– Első próbálkozásaim alatt családomtól kaptam nagyon sok bíztatást. Sokat köszönhetek egy Mekényesen élő holland házaspárnak, akik szintén festészettel foglalkoznak. Kezdetektől figyelemmel kísérték munkáimat, mindig jó tanácsokkal láttak el fejlődésem érdekében.

– Mi az, amire a legbüszkébb vagy, mióta ezzel foglalkozol?

– Elsősorban saját fejlődésemre vagyok igazán büszke, mivel nem tanultam a festészetet, autodidakta módon képeztem magam. Az Országos versenyen elér eredményemre, hisz akkor még szinte egy éve foglalkoztam csak a festészettel. Végezetül pedig a sok pozitív visszajelzést említeném meg.

– Mit jelent számodra a festés? Milyen érzéssel tölt el, míg dolgozol egy munkádon?

– Kitölti a mindennapjaimat, néha nincs kedvem, nem látom értelmét a folytatásnak, de ha néhány nap eltelik festés nélkül, akkor már úgy érzem, muszáj ecsetet ragadnom. Mikor elkezdek festeni, attól a pillanattól kezdve nem gondolok semmire, csak festek.

A festés maga, olyan fontos számomra, mint a végeredmény a vásznon.

– Munkáid elsősorban tájképek. Szeretsz kint festeni a természetben?

– Foglalkoztat a szabadtéri festés gondolata, de jelenleg még nem érzem erre készen magam. Sokat kell még tanulnom, mivel grafikai tanulmányaim nincsenek, így ezt nehezebben tudnám megvalósítani.

Főként fotók alapján festek. Úgy gondolom, hogy egy festmény, nem a valóság hű másolata, hanem azt jeleníti meg, amit a festő lát valamiben, hisz a végeredmény számít.

– Mik a további céljaid ezen a téren?

– Sokat kell még tanulnom. A grafikai tanulmányaim kimaradtak, ezt úgy érzem, hogy pótolnom kell. Szeretnék visszatérni eredeti foglalkozásomhoz, viszont az elért sikerek után nem szeretném a festészetet abbahagyni. Folytatni szeretném, de minden egyéb tekintetben a sorsra bízom magam.Ha véletlenül úgy alakulna, hogy a hobbym a foglalkozásommá válik, örömmel állok elébe. Viszont, ha megmarad szabadidős tevékenység szintjén, akkor annak fogok majd örülni. De van egy biztos pont az életemben, amihez bármikor tudok fordulni, ha egy kis kikapcsolódásra vágyok.

Sok sikert és kitartást kívánunk a további munkáidhoz!

NAGYHAJMÁS

TELEPÜLÉSI HÍREK, AKTUALITÁSOK

2017- ben településünk elkészíttette a Településképi Arculati Kézikönyvet, illetve Nagyhajmás Településrendezési tervét, Településfejlesztési Koncepcióját és annak Megalapozó vizsgálatát. Ennek kapcsán vállalkozói és lakossági fórumot tartottunk, hogy a vélemények, javaslatok minél szélesebb körben beépítésre kerüljenek.

Ebben az évben több pályázat is beadásra került:

- **Testvér-települési kapcsolat díjazása „Die lebendigste Städtepartnerschaft" címmel, mellyel 15 000 Euro pénzdíjazást lehetett elnyerni**
  A testvér-települési kapcsolat kezdeményezője a Nagyhajmásról Németországba kitelepített Baumann Mihály volt. Mühlbach és Nagyhajmás egy kölcsönös baráti kapcsolat kialakítása mellett döntött, melyet 2007. szeptember 21-én egy együttműködési szerződés aláírásával pecsételt meg. Ezzel elköteleztük magunkat amellett, hogy a kitűzött célok elérését közös munkával valósítjuk meg, emellett együtt dolgozunk nemzetközi civil kapcsolatok kiépítése területén is. Ezen baráti kapcsolat megnyitotta az utat a települések számára egymás programjain való részvételre.
- **„A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztése: Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karban-**

tartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése” (VP6-7.2.1-7.4.1.2-16) pályázati felhívás keretében lenne lehetőség földutak karbantartásához szükséges gépek beszerzésére. Az előzetes egyeztetések alapján Alsómocsolád, Mekényes és Nagyhajmás települések konzorciumi megállapodás keretében Nagyhajmás gesztorságával nyújtottunk be pályázatot.

- **A Nagyhajmási Sport Egyesület a Nemzeti Együttműködési Alaphoz működési célú támogatásra** pályázatot nyújtott be, melyen 450.000 Ft támogatást nyert.
- **Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt a településről elszármazottakkal való kapcsolattartást**, a település érdekében történő kapcsolatépítést célzó programok területén. A pályázaton elnyerhető összeg 500.000 Ft vissza nem térítendő támogatás 1000 fő alatti települések lakosai számára.
- Az **EFOP-1.3.5 felhívásra** az Alapítvány Alsómocsoládért szervezet által benyújtott **Lépés-Váltás az Észak Hegyháti Mikrotérségben** pályamunkát a Bíráló Bizottság pozitívan értékelte, így Nagyhajmás is lehetőséget kapott arra, hogy 3 éven keresztül az Észak-Hegyháton, Alsómocsolád, Mágocs, Bikal, Kisvaszar és Mekényes településekkel összefogva helyi közösségfejlesztő, civil társadalmat erősítő projektet valósítson meg.
- Településünk idén újra benevezett a 2017 áprilisában immáron 24. alkalommal meghirdetett **Virágos Magyarország Környezetszépítő Versenyre**, melynek célja a kulturált és vonzó ország kép kialakítása, a településen élők összefogásának ösztönzése, a környezettudatos gondolkodás és szemlélet erősítése, valamint a természeti és az építészeti örökség megőrzése és gyarapítása. Lakosaink és a Nagyhajmási Őszi Kikerics Faluszépítő Egyesület virágfelajánlásokkal segítették a versenyben való szereplésünket.

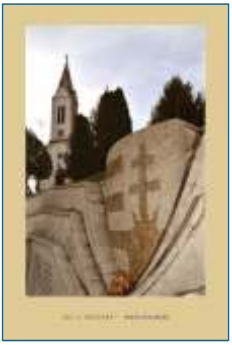
Településünk csatlakozott a Kapos-hegyháti Natúrpark kezdeményezéshez, melynek célja a Kapos-hegyháti Natúrpark területén lévő települések természeti és épített értékeinek védelme, azok feltárása, megóvása, a kulturális hagyo-

mányok megőrzése, ismeretterjesztés, túrák, turisztikai programok szervezése.

Ennek keretében turista útvonalat jelöltek ki első ütemként Döbrököz Öreghegyi játszótértől a Nagyhorhón keresztül a megye utat (széles utat) érintve Nagyhajmási Tájházig.

Az alábbi képek a Dombóváron megrendezett fotókiállításon voltak megtekinthető, de reményeink szerint az idei évben Nagyhajmásra is megérkezik a vándorkiállítás.

2017. ÉVI ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

Február

2017 február 11-én tartottuk meg településünkön hagyományos farsangi mulatságunkat. A gyerekek ötletes jelmezekben jelentek meg a bálban. Játékos és táncos vetélkedőkkel és tombola sorsolással színesítettük a farsangi mulatságot. Megvendégeltük őket farsangi fánkkal és meleg teával.

Május

2017 május 27-én a Nagyhajmási Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával tartottuk meg a Gyermeknapot, ahol ügyességi és szellemi vetélkedőn mérhették össze tudásukat

gyermekeink. A nap fénypontja a „Habparty” volt, melyet kicsik és nagyok is nagyon élveztek.

Június

Az Észak- Hegyháti Mikrotérségi Unió által szervezett Családi Nap ebben az évben június 10-én Alsómocsoládon került megrendezésre, melyen Nagyhajmás két csapattal is képviseltette magát a játékos vetélkedőben és a főzőversenyben. A rendezvény végén a Nagyhajmási Happy Hens Country Tánccsoport fellépése nagy sikert aratott.

Mühlbachnak köszönhetően immár 7 éve van lehetősége a nagyhajmási és a környező településekről származó, 13-16 éves gyerekeknek, hogy egy hetet Németországban táborozzanak. Az idei évben a tábor nem Németországban, hanem Magyarországon került megrendezésre Nagyhajmás Község Önkormányzata, a Nagyhajmási Német Nemzetiségi Önkormányzat és vállalkozók támogatásával. 2017 június 28-án induló nemzetközi táborozás alkalmával 20 német és 20 magyar fiatalnak és kísérőiknek volt lehetősége részt venni az alábbi programokon:

Városlátogatás (Pécs), erdei kirándulás (Lengyel Anna-fürdő), Abaligeti cseppkőbarlang túra, sportprogram, Bikali Élménybirtok látogatás.

A Nagyhajmási napon falusétával, helyi nevezetességek és vállalkozók meglátogatásával, illetve egyéb színes programmal, kemencében sült ebéddel és a nyugdíjasok által sütött házi süteményekkel kedveskedtünk a táborozóknak. A vendéglátásban helyi önkéntesek is részt vettek.

Július

Értéknap – Falunap: az Alapítvány Alsómocsoládért nyertes pályázatának keretében valósult meg 2017. július 15-én, Nagyhajmáson az Észak-hegyháti identitás II. Értéknap. Rendezvényünkön a gyerekeknek népi játékokkal és légvárral készültünk, a felnőtteket és az idősebb korosztályt pedig táncos-zenés programokkal szórakoztattuk. A jó hangulatról nagyhajmási fellépők is gondoskodtak: Horváth Emília és a Happy Hens Country Tánccsoport.

Augusztus

Civil szervezeteink ebben a hónapban tartották hagyományos ünnepeiket, a Nagyhajmási Német Nemzetiségi Önkormányzat augusztus 12-én a Német Napot illetve a Nagyhajmási Roma Nemzetiségi Önkormányzat augusztus 26-án a Roma Napot.

Szeptember

2017. szeptember 1-3. között került megrendezésre Alsómocsoládon a Kés- és Fejszehajító Európa Bajnokság, ahol Drüszler Gábor 500 indulóból 10 magyar versenyző között képviselte településünket.

Október

Az Idősek világnapja alkalmából nyugdíjasaink részére 2017. október 5-én ünnepséget szerveztünk, ahol tanulóink és Fazekas Lázár előadásával köszöntöttük szépkorú lakosainkat.

Október 7-én a Nagyhajmási Sport Egyesület szervezésében került megrendezésre a X. Civil napi főzőverseny. Szép számban jelentkeztek csapatok és főztek finomabbnál finomabb ételeket.

November

Nagyhajmási Német Nemzetiségi Önkormányzat hagyományőrző disznóvágása minden év november első szombatján kerül megrendezésre. Idén Nagyhajmás Község Önkormányzatával közösen összefogva tartották meg ezt az eseményt, melyre meghívást kaptak a Németországi testvértelepülés képviselői is. Ezen a napon a helyi lakosok disz-

nótoros vacsora keretében ízelítőt kapnak a hagyományosan elkészített ételekből.

November 11-én Márton napi felvonulásunkat gyerekek műsora nyitotta meg, eztán a faluban lampionos sétát tettünk, majd a végén vendégül láttuk a résztvevőket libazsíros kenyérrel, meleg teával és forralt borral.

December

December 2-án tartottuk hagyományos Adventi barkácsdélutánunkat, ahol gyermekek szüleikkel együtt elkészítették adventi koszorúikat, karácsnyi díszeiket és részt vehettek Neubauer Szilvia kézműves foglalkozásán, melyet a Csorba Győző könyvtár támogatott.

December 22-én szintén a Csorba Győző könyvtár által támogatott Karácsonyi műsoron vehettek részt lakosaink, ahol Orcsik Ferenc író ünnepi előadását hallgathatták idézetekkel, szemelvényekkel és az alkalomra írott mini novellával. Településünk gyermekeinek előadását is élvezhettük.

NAPTÁR 2018

Munkaszüneti napok a 2018-as évben:
2018. január 1. hétfő – Új Év első napja
2018. március 15. csütörtök – 1848-as forradalom ünnepe
2018. március 16. péntek – pihenőnap
2018. március 30. péntek – Nagypéntek
2018. április 2. hétfő – Húsvét hétfő
2018. április 30. hétfő – pihenőnap
2018. május 1. kedd – Munka Ünnepe
2018.május 21. hétfő – Pünkösd hétfő
2018. augusztus 20. hétfő – Államalapítás Ünnepe
2018. október 23. kedd – 1956-os Forradalom Ünnepe
2018. november 1. csütörtök – Mindenszentek napja
2018. november 2. péntek – pihenőnap
2018. december 24. hétfő – pihenőnap
2018. december 25-26. kedd és szerda – Karácsony

Mikor kell szombaton dolgozni?
2018. március 10.
2018. április 21.
2018. október 13.
2018. november 10.
2018. december 1.
2018. december 15.

2018 JANUÁR

Horoszkóp:
Bak: december 22. – január 19.
Vízöntő: január 20. – február 18.

Drágaköve: Gránátkő

Jeles napok:
Január 1. A béke világnapja
Január 22. A magyar kultúra napja
Január 27. A holokauszt nemzetközi emléknapja
Január harmadik vasárnapja A vallások világnapja

Rendezvényeink:
Január 6. (szombat) – Mágocsi Ifjúsági Fúvószenekar – Újévi Koncert – Mágocs
Január 13. (szombat) – Újévi koncert és újév köszöntés – Alsómocsolád
Január 17. (szerda) – Civil kerekasztal – Alsómocsolád
Január 22. (hétfő) – Magyar kultúra napja – Mágocs
Január 25. (csütörtök) – Pótszilveszter – Mágocs

Bikal (Fotó: Gärtnerné Paragh Erzsébet)

2018 FEBRUÁR

Horoszkóp:
Vízöntő: január 21. – február 19.
Halak: február 20. – március 20.

Drágaköve: Ametiszt

Jeles napok:

Február 1. A civilek napja
Február 4. Rákellenes világnap
Február 11. Betegek világnapja
Február 14. Valentin (Bálint) nap, a szerelmesek napja
Február 21. Az anyanyelv nemzetközi napja
Február második vasárnapja A házasság világnapja

Rendezvényeink:
Február 3. (szombat) – Városi Farsang – Mágocs
Február 10. (szombat) – Farsang – Nagyhajmás,
Farsangi készülődés, Farsangi Mulatság – Alsómocsolád
Február 14 (szerda) – Valentin napi gasztromozi – Mágocs
Február 20. (kedd) – Farsang – Mekényes

Mekényes (Fotó: Bátai Éva)

2018 MÁRCIUS

Horoszkóp:
Halak: február 20. – március 20.
Kos: március 21. – április 20.

Drágaköve: Akvamarin

Jeles napok:
Március 6. Energiatakarékossági világnap
Március 8. Nemzetközi nőnap
Március 15. Az alvás világnapja
Március 21. A költészet világnapja
Március 22. A víz világnapja
Március 27. Színházi világnap
Március 30. A Föld órája (20.30-21.30)

Rendezvényeink:
Március 2. (péntek) – X. Kemény Bertalan Díjátadó Ünnepség – Alsómocsolád
Március 8. (csütörtök) – Városi Nőnap – Mágocs
Március 9. (péntek) – Nyugdíjas Egyesület Nőnap – Mágocs
Március 14. (szerda) – Március 15-i megemlékezés – Mágocs
Március 21. (szerda) – A költészet világnapja – Egy éjszaka a Könyvtárban (Virrad a tavasz) – Mágocs
Március 23. (péntek) – Húsvétváró kézműves délután – Mekényes
Húsvéti készülődés és kézműves vásár – Alsómocsolád

Mágocs (Fotó: Dávid-Kleisz Bianka)

2018 ÁPRILIS

Horoszkóp:
Kos: március 21. – április 20.
Bika: április 21. – május 21.

Drágaköve: Gyémánt

Jeles napok:
Április 1. Bolondok napja
Április 7. Az egészség világnapja
Április 18. Műemlékvédelmi világnap
Április 20. A csillagászat napja (tavasz)
Április 22. A Föld napja

Rendezvényeink:
Április 1. (vasárnap) – Húsvét (kreatív barkácsdélután),
Locsolóbál – Mágocs
Április 4. (szerda) – Civil kerekasztal- Alsómocsolád
Április 6. (péntek) – Egészségnap- Mágocs
Április 7. (szombat) – Roma Versmondó Verseny – Nagyhajmás
Április 11. (szerda) – A magyar költészet napja – Rímstaféta – Mágocs
Április 14. (szombat) – „Élő" Föld Napja – önkéntes nap –
Alsómocsolád
Sváb bál a Puchner Kastélyban – Bikal
Április 20. (péntek) – III. Vers- és mesemondó verseny az Idős Otthonok között – Alsómocsolád, Mágocs
Április 28. (szombat) – Majális – Bikal

Bikal (Fotó: Dávid-Kleisz Bianka)

2018 MÁJUS

Horoszkóp:
Bika: április 21. – május 21.
Ikrek: május 22. – június 21.

Drágaköve: Smaragd

Jeles napok:
Május 5. Európa-nap
Május 5. Anyák napja
Május 6. A magyar sport napja
Május 9. Az Európai Unió napja
Május 10. Madarak és fák napja
Május 15. A család nemzetközi napja
Május 18. Az Internet világnapja
Május 26. Gyermeknap

Rendezvényeink
Május 1. (kedd) – Múzeumi majális- Mágocs
Május 4. (péntek) – Anyáknapi barkács délután – Mágocs
Május 5. (szombat) – Mikrotérségi Családi Nap – Mekényes
Május 7-13. (hétfő-vasárnap) – Közösségek hete – Mágocs
Május 26. (szombat) – Gyermeknap – Nagyhajmás
Gyereknap – Bikal
Május 27. (vasárnap) – Városi Gyermeknap – Mágocs

Alsómocsolád (Fotó: Molnár-Valkó Kornélia)

2018 JÚNIUS

Horoszkóp:
Ikrek: május 22. – június 21.
Rák: június 22. – július 22.

Drágaköve: Igazgyöngy

Jeles napok:
Június 2. Pedagógusok napja
Június 4. A trianoni békeszerződés emléknapja
Június 5. Környezetvédelmi világnap
Június 14. Véradók világnapja
Június 16. Apák napja
Június 21. A zene világnapja

Rendezvényeink:
Június 1. (péntek) – Cimea-kupa – Bikal
Június 4. (hétfő) – Nemzeti összefogás napja, és Városi
Pedagógusnap – Mágocs
Június 8. (péntek) – 24 órás foci – Bikal
Növendékhangverseny – Mágocs
Június 18. – június 23 (hétfő-szombat) – Német tábor – Nagyhajmás

Mekényes (Fotó: dr. Morvay Klaudia)

2018 JÚLIUS

Horoszkóp:
Rák: június 22. – július 22.
Oroszlán: július 23. – augusztus 23.

Drágaköve: Rubin

Jeles napok:
Július 1. Semmelweis-nap, a magyar egészségügy napja
Július 6. Polgárőrnap
Július 20. A Hold napja
Július 27. A balatoni halak napja
Július 28. A hepatitisz világnapja

Rendezvényeink:
Július 1. (vasárnap) – Orgona hangverseny – Mágocs
Július 2-július 7. (hétfő-szombat) – Német-magyar tábor – Nagyhajmás
Július 14. (szombat) – Családi kirándulás a Balatonra – Nagyhajmás
Öröm- zene- fesztivál – Mágocs
Július 21. (szombat) – Falunap – Nagyhajmás
Studer Imre emléktorna és halászléfőző verseny – Bikal
Július 22. (vasárnap) – Búcsú – Bikal

Nagyhajmás (Fotó: Horváth Ábel)

2018 AUGUSZTUS

Horoszkóp:
Oroszlán: július 23. – augusztus 23.
Szűz: augusztus 24. – szeptember 22.

Drágaköve: Peridot

Jeles napok:
Augusztus 1. A forint születésnapja
Augusztus 9. Az állatkertek napja
Augusztus 12. A fiatalok világnapja
Augusztus 13. Balkezesek világnapja
Augusztus 29. A magyar fotográfia napja
Augusztus 30. Az eltűntek világnapja.

Rendezvényeink:
Augusztus 4. (szombat) – Roma Nap – Nagyhajmás
Augusztus 11. (szombat) – Német Nap – Nagyhajmás
Augusztus 17-18. (péntek-szombat) – Falunap – Bikal
Augusztus 20. (hétfő) – Szent István király ünnepe – Mágocs

Mágocs- (Fotó: Molnár- Valkó Kornélia)

2018 SZEPTEMBER

Horoszkóp:
Szűz: augusztus 24. – szeptember 22.
Mérleg: szeptember 23. – október 23.

Drágaköve: Zafír

Jeles napok:
Szeptember 1. A második világháború kitörésének emléknapja
Szeptember 5. Jótékonysági világnap
Szeptember 21. ENSZ nemzetközi békenap
Szeptember 21. A hála világnapja
szeptember 29. A szív világnapja (szeptember utolsó vasárnap)
szeptember 30. A népmese napja
szeptember 30. A helyi önkormányzatok napja

Rendezvényeink:
Szeptember 8. (szombat) – Bikal kupa – Bikal
Város Napja – Mágocs
Szeptember 29. (szombat) – Tökfesztivál – Bikal
Szeptember 30. (vasárnap) – Élő Múzeum a magyar népmese napján- Mágocs

Nagyhajmás
(Fotó: Kleiszné Piskár Tímea)

2018 OKTÓBER

Horoszkóp:
Mérleg: szeptember 23. – október 23.
Skorpió: október 24. – november 22.

Drágaköve: Opál

Jeles napok:
Október 1. A zene világnapja
Október 1. Az idősek világnapja
Október 4. Az állatok világnapja
Október 15. Falusi - vidéki nők napja
Október 15. Az ölelés világnapja
Október 18. A magyar festészet napja
Október 21. Földünkért világnap
Október 31. Halloween

Rendezvényeink:
Október 1. (hétfő) – Idősek Világnapja – Mágocs
Október 4. (csütörtök) – Idősek Napja – Nagyhajmás
Október 6. (szombat) – Civil Nap – Nagyhajmás
Az Aradi vértanúk napja – Mágocs
Október 23. (kedd) – 1956-os forradalom ünnepe – Mágocs

Alsómocsolád (Fotó: Nemes Adrienn)

2018 NOVEMBER

Horoszkóp:
Skorpió: október 24. – november 22.
Nyilas: november 23. – december 21.

Drágaköve: Citrin

Jeles napok:
November 3. A magyar tudomány napja
November 9. Európai feltalálók napja
November 11. Az első világháború végének emléknapja
November 13. A magyar nyelv napja
November 17. Nemzetközi diáknap
November 19. Nemzetközi férfinap
November 25. A magyar labdarúgás napja
November 29. Ne vásárolj semmit! nap (november utolsó péntek)

Rendezvényeink:
November 3. (szombat) – Hagyományőrző Disznóvágás – Nagyhajmás
November 9. (péntek) – Márton Nap – Nagyhajmás
November 10. (szombat) – Falusi disznótor – Bikal
November 11. (vasárnap) – Márton nap – Mágocs
November 17. (szombat) – III. Mágocsi Disznótoros és Kolbásztöltő Fesztivál – Mágocs

Nagyhajmás (Fotó: Kleisz Fanni)

2018 DECEMBER

Horoszkóp:
Nyilas: november 23. – december 21.
Bak: december 22. – január 20.

Drágaköve: Kék topáz

Jeles napok:
december 6. Mikulás – Szent Miklós
december 10. Emberi jogok napja
december 14. A hűség napja – Sopron napja
december 18. A Nemzetiségek napja Magyarországon
december 31. Szilveszter – az év utolsó napja

Rendezvényeink:
December 1. (szombat) – Adventi Barkácsdélután – Nagyhajmás
December 5. (szerda) – Házhoz megy a Mikulás – Mágocs
December 7. (péntek) – Támogatói est – Mágocs
December 15 (szombat) – Adventi vásár – Mágocs
December 16. (vasárnap) – Adventi vásár – Bikal
December 21. (péntek) – Karácsonyi Ünnepség – Nagyhajmás
December 31. (hétfő) – Óévbúcsúztató – Mágocs

Alsómocsolád (Fotó: Weich Éva)

NAGYI RECEPTJEI

Receptek Alsómocsoládról

Bódog Antalné Erzsike konyhájából:
„Én is úgy tanultam ezeket a recepteket, ez egész család nagyon szereti őket!”

Káposztás lángos

Hozzávalók:
50 dkg finomliszt, 1,5 tk. só, 3 dl víz, 3 dkg élesztő, 50 dkg káposzta, 1 teáskanál só, 1 mokkáskanál bors, 1 teáskanál cukor, 2 ek. olaj, 1 liter olaj a sütéshez.

Elkészítés:
A káposztát lereszeljük, elkeverjük a sóval és kb. 20 percig állni hagyjuk, hogy a levét kiengedje. Ezután kinyomkodjuk és a felmelegített 2 evőkanál olajon puhára pároljuk. A sütés végén megszórjuk a cukorral, és rövid ideig tovább sütjük. Végül meghintjük a borssal. Kihűtjük. A kézmeleg vízben feloldjuk az élesztőt. A lisztet tálba szitáljuk, elkeverjük a sóval. Az élesztős vízzel bedagasztjuk. Végül hozzáadjuk a kihűlt káposztát és óvatosan beledolgozzuk. A tálat letakarjuk és 40-45 percig pihentetjük. Olajos kézzel gombócokat szakítunk belőle, 8-10 darabot. A gombócokat további 10-15 percig pihentetjük.

Egy nagyobb serpenyőben megmelegítjük az olajat. A tésztagombócokat olajos kézzel kihúzkodjuk és óvatosan a bő, forró olajba csúsztatjuk. Sütés közben a tésztát az olaj alá nyomkodjuk. Oldalanként 2-3 percig sütjük, majd papírtörlőre szedjük, hogy a felesleges zsiradék lecsepegjen róla.

Sóval, tejföllel kínáljuk.

Hegyháti Káposztás pogácsa
Balogh Anikótól:

Hegyháti káposztás pogácsa

Hozzávalók:
1 fej káposzta, só (kb 2 kávéskanál), bors, étolaj (kb 1 dl), 70 dkg liszt, 1 db 25 dkg Ráma margarin, 2 tojás, 1 doboz tejföl, 5 dkg élesztő, 1 dl tej, 1 kiskanál cukor,

Elkészítés:
A káposztát lereszeljük, megsózzuk, megborsozzuk, hagyjuk állni kb 30 percet, ezután kinyomkodjuk, étolajon megdinszteljük, 3 felé osztjuk a kenéshez, egy adag az első kenéshez legyen nagyobb, mint a másik kettő. A tejet cukorral meglangyosítjuk, elkeverjük benne az élesztőt, felfuttatjuk, a lisztet, margarint, tojás sárgáját, tejfölt, sót és a felfuttatott élesztőt összegyúrjuk, 1 órát kelesztjük. 1 óra elteltével vékonyra kb 1/2 centisre sodorjuk, megkenjük a káposzta harmadával, hajtogatjuk, kenünk, hajtogatjuk, kenünk, a harmadik hajtogatás után 1/2 órán át újra kelesztjük, majd kisodorjuk kb 2 cm-re, tetejét kockásra vagdaljuk, megkenjük a felvert tojásfehérjével, szaggatjuk, 10 percet pihentetjük majd 180 fokon 10-15 perc (sütő függő, az enyémben alul felül sütéssel légkeveréssel elég a 10 perc) alatt készre sütjük.

Receptek Mekényesről

László- Legedi Jánosné:

Borleves/Weinsuppe/

Hozzávalók:
Bor és víz fele- fele arányban /fél- fél liter/ 3 kanál cukor, Kevés vaníliacukor/ ha volt/, Fahéj, szegfűszeg, 1dl édes tejszín, 2-3 tojás sárgája

A vizes borba felfőzzük a fűszereket, a tojás sárgáját elkeverjük a cukorral, a leveshez keverjük a tejszínt, utána folytonos keverés közben hozzáadjuk a cukros tojás sárgáját. Néhány perc forralás után leszűrjük és tálaljuk. /A nagyapám mindig kenyérrel ette, de kiflivel is nagyon finom./

Krumplis csalánfőzelék

Frissen szedett fiatal csalánból készül. A csalánt forró vízzel megmossuk, apróra vágjuk. Forró zsírban megpirítjuk, majd kevés vízzel felengedjük és pépesre főzzük. Megszórjuk egy kis liszttel, tejjel felengedjük és sűrűre főzzük. Sóval, feketeborssal ízesítjük. Mielőtt kész lenne, hozzáadjuk az előre, sós vízben megfőzött, kockára vágott krumplit és 1-2 percig összefőzzük.

Tejmártás

Elsősorban levesben főtt húsok mellé ettük.
Kb. negyed liter tej, 3 kanál liszt, ízlés szerint cukor és kevés só kell hozzá.
Elkészítése a pudinghoz hasonló.
A lisztet kevés tejjel csomómentesre keverjük, a tejet forraljuk, de még mielőtt el kezd forrni, folytonos keverés közben beleadagoljuk a lisztes masszát.
Vigyázni kell, hogy ne csomósodjon össze. Ha besűrűsödött már kész is a finom tejmártás.

Receptek Nagyhajmásról

Molnár Sándorné:

Dödölle/Krumpli kása/

Hozzávalók: 3 fej közepes hagyma, 6 db közepes krumpli, ízlés szerint liszt, annyi, hogy sűrűn keverhető legyen, ízlés szerint tejföl, zsír vagy étolaj, ízlés szerint pirospaprika, víz, só

Elkészítés: A megpucolt és felkockázott krumplit sós vízben puhára főzzük. Annyi vízzel öntjük fel, hogy bőven ellepje. Ha megfőtt a krumpli, a víz felét leöntjük róla. Annyi lisztet keverünk apránként hozzá, hogy sűrűn keverhető legyen (keményebb, mint a püré). Az apróra vágott hagymát üvegesre pirítjuk, félrehúzzuk, hozzáadjuk a pirospaprikát (kicsit túlpirítjuk a hagymát). A tepsit kikenjük a pirospaprikás hagymával és belemorzsoljuk a főtt burgonyás masszát.

Sztrapacska

Hozzávalók: 1 kg krumpli, 1 tojás, 5 dkg zsír, kb. 40-50 dkg liszt, 15 dkg juhtúró, 0,5 l tejföl

Elkészítése: A hámozott burgonyát nyersen, finoman megreszeljük, hozzá keverünk 2 dkg langyos zsírt, 1 egész tojást és annyi lisztet, hogy rendes keménységű galuska tésztát kapjunk. Vizezett deszkáról késsel, bő sós vízbe apró galuskákat vagdalunk és kb. 15 percig főzzük. Vízből kiszedve meleg vízzel leöblítjük, és forró zsírba tesszük. Az elmorzsolt juhtúróval összekeverjük és tejföllel meglocsoljuk. Készíthetjük túró helyett pirított káposztával is, mint a káposztás tésztát. A galuska készítésével gyorsan dolgozzunk, különben megbarnul. A túróhoz sült szalonna is nagyon finom. Szép sorba rakjuk, soronként leöntjük tejföllel, hagymás-paprikás olajjal és tálaljuk.

Szlovák fonott kalács
(magas oldalú gáz tepsihez)

Hozzávalók: Tészta: 90 dkg liszt, 9 dkg élesztő, kicsi só, 4-5 dl tej, 10 dkg porcukor, 3 ek. étolaj, 3 tojás felvert habja Krém: 1 l tejben megfőzünk 2 tasak csokoládé pudingot. Még melegen hozzákeverünk egy Rama margarint, 25 dkg cukrot és 4 ek. kakaót.
Elkészítése: Először a krémet készítjük el. A tészta hozzávalókat összegyúrjuk, 6 gombócot készítünk és hagyjuk megkelni. A megkelt gombócokat egyenként kisodorjuk kb. 20-40 cm téglalapra (a tepsi méretéhez igazítva) és megkenjük a pudingos töltelékkel (a pudingot is 6 egyenlő részre osztjuk). A megkent téglalapokat kettesével felcsavarjuk, így 3 rúd lesz belőle, melyeket a tepsibe fektetünk. A 3 tojássárgáját 3 ek. étolajjal elkeverjük, ezzel a rudakat jól bekenjük. Addig sütjük, míg gyönyörű fényes lesz a teteje.

Receptek Bikalról

Sterner Gáspárné:
Reisz – */német étel/*
Gyűjtötte: *Zámbó Krisztián 7. osztályos tanuló*

Sertéscombot, sárgarépát apró kockákra vágunk, sok petrezselyemzöldet aprítunk bele, sóval, borssal ízesítjük, majd vízbe fedő alatt félig megfőzzük. Eközben rizst pirítunk,összekeverjük, a félig főtt hússal és az egészet készre főzzük. A készételt kizsírozott kuglófformába tesszük, majd tálra öntjük és így tesszük az asztalra.

id. Valki Alajosné:
Dampfklész – */német étel/*
Gyűjtötte: *Bartos Mónika, Szabó Ágnes 7. osztályos tanulók*

Fél kilogramm lisztből 1 tojással kelt tésztát készítünk. Ha megkelt, ujjnyi vastagságúra nyújtjuk, fánkszaggatóval fánkokat szaggatunk belőle. Ha az alábbiakban elkészített káposzta forrni kezd, a fánkokat ráhelyezzük. Egy hagymát apróra vágunk, majd egy nagy lábasban zsíron megpirítjuk. Körülbelül 1 kilogramm savanyú káposztát adunk hozzá, majd az egészet összekeverjük és elterítjük az edény alján. Őrölt paprikával meghintjük, vízzel felengedjük és fedő alatt forrásig melegítjük. Amikor a fánkok rákerülnek a káposztára, a fazekat egy tállal beborítjuk, hogy több gőz legyen és ebben a gombóc jó puhára megfőhessen. Körülbelül fél óráig főzzük még lassú tűznél. Tálaláskor tejföllel locsoljuk.

Takács Jánosné:
„Kukorica prósza” */felvidéki böjti eledel/*
Gyűjtötte: *Hild Ágnes 7. osztályos tanuló*

Kukoricadarát megszitáljuk, és a szitált lisztből körülbelül fél kilónyit 1 liter tejjel leforrázunk. 15 percig állni hagyjuk. Ezután csipetnyi sót, 2 tojást, ízlés szerint cukrot, 1 deci étolajat vagy 5 deka vajat keverjünk hozzá. Kivajazott tepsibe pirosra sütjük. Tálaláskor sós tejföllel locsoljuk.

Feller Henrikné:
Cukorrépás köret
Gyűjtötte: *Feller Judit 5. osztályos tanuló*

Egy hagymát kevés zsíron üvegesre pirítunk, majd a tűzről levéve pirospaprikával meghintjük. Körülbelül fél kiló krumplit, fél kiló cukorrépát meghámozunk, apró kockákra vágjuk és hozzáadjuk a pirított hagymához. Kevés vízzel felengedjük, majd fedő alatt puhára főzzük az egészet. Édeskés ízű köretet kapunk. Tálalhatjuk sültkolbásszal vagy tojásrántottával.

Receptek Mágocsról

Jurisits Józsefné - Felvidéki receptek édesanyámtól:

Savanyú bableves
Húsmentes édes-savanyú étel

Hozzávalók: fél kg. bab, 1 közepes fej hagyma, babérlevél, só, 2 evőkanál liszt, zsír, vagy olaj, 2-3 dl. tej, cukor, ecet

Fél kiló jól átmosott babot feltesszük vízben főni.
Beleteszünk egy közepes fej hagymát karikára vágva és egy babérlevelet. Nem fűszerezzük, mert a bab sós vízben később fő meg.
Amikor megpuhult a bab, teszünk bele sót, majd elkészítjük 2 evőkanál liszttel a rántást.
Amikor a liszt a zsiradékban arany barnára sült levesszük a tűzről és egy kis ideig hagyjuk hűlni, majd teszünk bele tört paprikát. Ezután felöntjük a rántást kb. 2-3 dl tejjel.
Ezt a rántást a forrásban lévő leveshez adjuk és kevergetés közben szépen besűrítjük.
Ezután teszünk bele kb. fél evőkanál cukrot. Néhány percig forraljuk, majd levesszük a tűzről és hűlni hagyjuk 5-10 percig. Ezt követően kerül bele az ecet.
Az ecetet egy merőkanálba tesszük, majd a levesbe óvatosan belemerítve veszünk hozzá kevés levest. Ezzel kicsit összeforgatva, folyamatosan adagoljuk az ecetes levest a fazékban lévő leveshez. Ez azért fontos, mert az ecet összekaphatja a levesben a tejet. A cukor és az ecet helyes arányának a megtalálása csak kóstolással lehetséges. Többszöri kóstolás után lehet cukor, illetve ecet hozzáadásával eltalálni az ízlésünknek megfelelő ízt.
Akkor finom a leves, ha megfelelő sűrűségű.
Anyukám mindig krumplis pogácsát sütött hozzá, amit a levessel együtt ettünk. Ha nincs pogácsa, akkor kenyeret szolgálunk fel hozzá.
Tartalmas és nagyon finom leves. Manapság én a babot először szódabikarbónás vízben előfőzöm néhány percig, majd leöntöm róla ezt a vi-

zet és friss vízzel rakom fel ismét. Ez azoknak ajánlott, akiknek a gyomra, emésztőrendszere nem bírja a bab okozta megterhelést.

Disznóvágási sült vér

A vért forró vízbe tesszük és megfőzzük só nélkül. Akkor van készen, ha a szétvágott darabok közepe nem piros, hanem barna.
Pörkölt alapot készítünk egy serpenyőbe. A hagymát karikára vágva bő zsiradékban megsütjük. Amikor kicsit kihűlt tört paprikával megszórjuk, majd beletesszük a kockára vágott főtt vért.
Azért kell a bő zsiradék, mert a vér nagyon száraz. Ha kevés a zsír, akkor nagyon összetörik.
Óvatosan összekeverjük, sózzuk, vegetázzuk, borsozzuk, majoránnát teszünk rá. Ízlés szerint tört erős paprikával is megszórhatjuk.
Jól átsütjük, többször kóstoljuk, és ennek megfelelően ízesítjük újra.
Savanyú uborkával, friss ropogós kenyérrel kínáljuk disznóvágás reggelén.

Schuszter Péterné:

Krumpli flutta

Krumplit karikára vágjuk, sós vízben megfőzzük. A vizet leöntjük/ kicsi marad/. Krumplinyomóval összetörjük. Liszt, amennyit felvesz és tojás. Közepes lágyságúra összeállítjuk. Evőkanállal forró olajban szaggatjuk.
Tálaláskor Befőttet vagy paradicsommártást adunk hozzá.

Jobbágy Lajosné:

Lakodalmas kenyér

Hozzávalók: 1 kg. liszt, 1 citrom héja, 5 dkg élesztő, tejben cukorral felfuttatva, 3 tojás sárgája, 15 dkg porcukor, 15 dkg margarin, 15- 20 db. édeske, 1 kk só, kevés sáfrány, 2 cs. vaníliás cukor

A felfuttatott élesztőt beletesszük a lisztbe, amibe beletettük a citromhéját. A tojássárgáját kikeverjük a porcukorral, majd hozzáadjuk a margarint, amivel szintén simára keverjük. Az édeskét kevés tejben feloldjuk, melyhez sót és sáfrányt teszünk, végén beletesszük a vaníliás cukrokat.

A hozzávalókat jól összegyúrjuk, keleszteni hagyjuk. A tepsibe (kacsasütő) papírt teszünk, a kelesztett tésztát kenyérformára alakítjuk.

A tészta tetejét egy felvert tojással megkenjük, 175-180 C-on megsütjük. A tetejét letakarjuk, hogy ne égjen meg.

Padlizsánkrém *(Erdélyi recept)*
Glöcklerné Varga Magdolna édesanyja receptje alapján

Padlizsánkrém

4 kg. padlizsánt sütőben meg kell sütni, utána hideg vízbe tenni, meghámozni, felkockázva összefőzni a következő lecsó alappal:

2 kg. paradicsompaprikát, 2 kg. sárgahúsú paprikát, 1-2 csípős paprikát, 1 liter étolajat, 1 babérlevelet, 0,5 kg. hagymát megdinszteljük, hozzá adunk 2 dl. paradicsomlevet, ízlés szerint sót, borst teszünk hozzá és egészet átpasszírozzuk.
Felforraljuk, 1 kk. szalicilt adunk hozzá és forrón üvegekbe töltjük, tetejére étolajat teszünk, lezárva szárazdunsztban hagyjuk kihűlni.

A kalendáriumban a recept gyűjtemény megjelenése a „Nemzedékek értéke – Értékes nemzedékek – NEMZEDÉKEK -17-0031 – Utak és hidak nemzedékek között” pályázat támogatásával valósult meg.